V. ÉVFOLYAM, 258. SZÁM. ÁRA: 12 FILLÉR. 1928 NOVEMBER 14. SZERDA.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA ..... 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA .... 20 FILLÉR

Beköltözöttek

Nem először és bizonyára nem is utoljára hangzott el nagyobb beszéd kisérő szavai között az a néhány betü kiejtése, mely összefoglalva teszi „beköltözött".

Lehet ezt a szót lekicsinylőleg használni, lehet sértően, de vele valamit kortesszerüen elérni, ez már azt jelenti, hogy nem vagyunk egyenlőek. A helybeli több sullyal, tekintéllyel bir, ha különben könnyünek is találtatik némely dolgokban, mig a beköltözött, az csak beköltözött és háttérbe szoritandó akkor is, ha tömegesen élnek együtt, mint pl. Debrecenben.

Én elhiszem, hogy az erősebben oda van gyökerezve a földhöz, aki mindig egy és ugyanazon a helyen él, mig a költözködő csak idők multával tud uj környezetével megismerkedni, uj ismeretséget kötni az emberek között. — Sajnos, **mióta csonka haza van,** azóta nagyon sok itt a beköltözött. S honnan jöttek ide ezek a többé-kevésbbé szerencsétlenek a saját hazájok földjéről, onnan, ahol meg ők voltak tősgyökeresek!

Talán az a baj, hogy a beköltözöttek hangot adnak fájdalmuknak és fészket keresnek? A fészkéből kizavart madár, a vackából kiüzött vad is hangot ad fájdalmának. Jobban meg kellene értenünk egymást, mondjuk igy, jobban szeretnünk.

Lehetnek még Debrecenben más beköltözöttek is, akik mint iparosok, kereskedők, tisztviselők vagy munkások jöttek ide és kolóniákat alkottak. Ezeket csak nem érheti azért a vád, hogy megélhetésük s a maguk jövőjének kiépitése mellett másokkal összefogva dolgoznak a közért, hogy beköltöztek ide.

Most felvethetné valaki a kérdést, miért irok erről, nem jobb volna elhallgatni. Feleletem erre az, miért hangzott el komoly gyülésen olyan beszéd, ahol szembeállitottak egy nagy ügyet e kicsinyeskedéssel azok rovására, akik beköltöztek. Félek, hogy befog következni az a közmondás „aki másnak vermet ás, maga esik bele".

A beköltözöttek közzé tartozom jó magam is, és el is hallgatnék, ha tudnám, hogy az lesz a jó e városra, e hazára, ha a kiutasitottak, a menekültek, az ide-oda helyezett tisztviselők, egyik helyről a másikra költöző iparosok nem szólanának, nem dolgoznának.

Bizonyos érdekeket ne igyekezzék kihasználni velünk szemben senki sem, mert mi mindnyájan, akik beköltöztünk, állottunk a próbatétel és az itélet mértéke alatt.

Hazánk felvirágoztatása, jövőnk biztositása csak egy akarattal lehet. Vállalják-e azok a felelősséget, akik éket vernek közénk, ha emiatt is késni fog a jövő kapujának kitárulása. — Vigyázzunk, hogy a nyilni kezdő ajtó oda ne szegje némelyek nyakát a becsapódással, ha vihart szitanak. **(Siposs Imre.)**

A közgyülési tagok nagy többsége dr Vásáry István polgármestersége mellett foglalt állást

107 bizottsági tag irta alá a jelölésről szóló ivet

A főjegyző-polgármesterhelyettesi állásra dr. Vargha Emilt jelölték

Az a mozgalom, amely dr *Magoss* György polgármester nyugalomba vonulása után *dr Vásáry Istvánt óhajtja a város élére állitani, nemcsak a város társadalmának szélesebb köreiben, hanem a választásra épen hivatott törvényhatósági bizottsági tagok között is a legteljesebb megértésre talált.* — Ezt mutatja az a tény, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok között *Vásáry István megválasztása érdekében körözött ivet már eddig 107 bizottsági tag irta alá, annak dacára, hogy az iv körözésére csak pár nap állott rendelkezésre.* Ez az iv különben bizalomnyilvánitás dr Vásáry István személye iránt, akit az aláirók arra szólitanak fel, hogy pályázza meg a polgármesteri állást és foglalja el azt a tisztséget, melyre képességei mindenben predesztinálják.

Az aláirók nagyrésze tegnap értekezletet tartott, amelyen megjelent többek között dr *Baltazár* Dezső püspök és dr *Magoss* György polgármester is. Az értekezleten inditvány merült fel arra vonatkozólag, hogy küldöttség adja át az aláirási ivet dr Vásáry Istvánnak. Ez a küldöttség nyomban meg alakult, tagjai voltak szentpéteri *Kun* Béla, dr *Freund* Jenő és *Polgáry* István földbirtokos, akik nyomban fel is keresték a hivatalában dolgozó dr Vásáry Istvánt.

Dr Vásáry István nagy meghatottsággal fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a bizalomnak *eme kitüntető és spontán megnyilatkozása folytán okvetlen beadja pályázatát, majd lelkes szavakban fejtette ki, hogy mindaddig, mig a törvényhatósági bizottság bizalmát birja, minden erejét a város szolgálatába fogja állitani.*

Szentpéteri Kun Béla kérdést intézett dr Vásáry Istvánhoz, mint leendő polgármesterhez, hogy kit látna legszivesebben helyettesének, az ő megválasztásával megüresedő főjegyző polgármesterhelyettesi székben?

Dr Vásáry István kijelentette, hogy a legnagyobb örömmel és megértéssel látná a főjegyzői székben dr Vargha Elemért.

Az együtt volt bizottsági tagok ezekután egyhanguan állást foglaltak dr *Vargha* Elemérnek a főjegyzői székbe való jelöltetése mellett, annál is inkább, mert dr Vargha Elemér szolgálati időt tekintve is sorrendben következő főtisztviselője a városnak és az ő megválasztása elismerése lenne annak a buzgó tevékenységnek, amelyet dr Vargha Elemér hosszu szolgálata alatt a város érdekében kifejtett.

Miután a tegnapi értekezlet a törvényhatósági bizottsági tagok nagyrészének a véleményét fejezi ki, bizonyosra vehető, hogy a legközlebbi választáson dr Vásáry Istvánt választják meg a polgármesteri állásra tulnyomó, a város hangulatát kifejező nagy többséggel, mig a polgármesterhelyettes-főjegyző dr Vargha Elemér lesz.

A tegnapi megnyilatkozás spontán voltát jelentőssé teszi, hogy ugy a hivatali körök, mint az érdekelt főtisztviselők attól teljesen távol állottak és a megnyilatkozás teljesen önként jött létre.

Tizenőt gőzös és egy csatahajó keresi a tengerbe sülyedt Vestris gőzös utasait

Borzalmas részletek a tengeri katasztrófáról - Alig tudtak a segélyhajók rátalálni a mentőcsónakokra - A Vestris rádiósa tévesen jelölte meg a katasztrófa szinhelyét

Százhuszonhárom utas sorsáról semmit sem tudnak

London, november 13. S. O. S. jelzések riasztották föl tegnap két kontinens rádióállomásait és az Atlanti Óceánon útor lévő hajókat. A kétségbeesett segitségkéréseket a *Vestris* nevü 10,600 tonnás szállitógőzös küldte világgá, mert a rakomány elcsuszása következtében a hajó oldalt billent, az elmerülés veszélye fenyegeti és a 140 utas és 210 főnyi legénység már a mentőcsolnakokra menekült.

A nyilt tengeren a Vestris közelében levő hajók és az Egyesült-Államok néhány hadihajója segitségre siettek, de *egyiknek sem sikerült a Vestris utasait megmenteni.* A San Juan, a Portorico és az Ohio-Maru gőzösök elérték ugyan a tengernek azt a pontját, ahol a Vestris egy egész napon át tartó halálküzdelem után elsüllyedt, de hajótöröttek nyomára nem akadtak és a szerencsétlenség szinhelyén a tenger már teljesen elhagyatott volt.

Sem az amerikai hadiflotilla, sem az óceánjáró gőzösök gondos kutatás dacára nem találták meg az elsüllyedt Vestris nyomát és egyetlen mentőcsolnakra sem akadtak, ugy, hogy *bizonyosnak látszik, hogy a szállitógőzös minden utasa és egész legénysége, köztük a süllyedés ideje alatt is vészjeleket küldő rádiótávirász, a tengerbe veszett.*

A szerencsétlenül járt utasok között van a buenos airesi japán konzul, Ynruye őrnagy és felesége is. Az utasok névsorában igen sok németesen hangzó név van.

Newyork, november 13. Ideérkezett szikratávirat szerint egy amerikai gőzös megtalálta az elsüllyedt Vestris gőzös mentőcsolnakjait és most azon fáradozik, hogy a hajótörötteket fedélzetére vegye. A közelebbi részletek a gőzhajóról, a megtalálás helyéről és a mentési munkálatokról még hiányoznak.

Newyork, november 13. Lamport and Holt hajózás' vállalat, az elsülyedt Vestris gőzös tulajdonosa, ma reggel jelentést adott ki, amelyben közli, hogy egy amerikai torpedóromboló fedélzetére vette a Vestris valamennyi utasát és matrózát. A déli órákban kiderült, hogy a hajózási vállalat közlése tévedésen alapult és hogy a Vestris utasainak megmeneküléséről szóló hirek egyelőre legalább is koraiaknak tartandók. A hajózási vállalat beismerte, hogy mindössze egyetlen táviratot kapott newyorki ügynöksége utján a Santa Barbara fedélzetéről, mely szerint a Santa Barbara tegnap este 8 órakor, amerikai időszámitás szerint a szerencsétlenség szinhelyére érkezett, ahol azonban semmit sem talált.

A Lloyd-ügynökség a Virginia államban fekvő Norfolk kikötőjéből ma reggel azt táviratozta, hogy a kikötőbe 5 amerikai hadihajó érkezett, amelyek *tegnap egész nap kutattak a szerencsétlenül járt gőzös után, anélkül azon*

ban, hogy megtalálták volna a mentőcsolnakokat. Ily körülmények között kétséges, hogy az utasoknak és a matrózoknak a mentőcsolnakokban való elhelyezése egyáltalában sikerült-e.

Newyork, november 13. A szörnyü tengeri drámáról, amely Virginia közelében játszódott le és a rádión leadott vészjelekből a követ kező kép alakul ki:

A Vestris, amely aránylag még fiatal hajó és a legjobbak közül való volt, *vasárnap nagy orkánba jutott, amelyet szerencsésen kiállott, noha sérülést szenvedett, ugyhogy manővirozó képessége csökkent.* Kapitánya nem látta a helyzetet veszedelmesnek és számított arra, hogy még a vihar ellenére is eljut a legközelebbi kikötőbe s igy történt, hogy *vasárnap reggel hat órakor a Vestris marconista tisztje* azoknak a hajóknak, amelyekkel rádión összeköttetésben volt, a felszólításokra *azt válaszolta, hogy nincs szüksége segitségre.*

Délelőtt 10 órakor jött az első „S. O. S." jelzés a „Vestris"-ről. — Aztán *3 óra 25 percig az éterhullámok mindenfelé szétvittek a legkétségbeesettebb segitséghivásokat.*

Laughlin, a brit gőzös rádiótisztje egyik szikratáviratában sem válaszolt arra a kérdésre, hogy mi okozta a katasztrófát, csak épen *jelezte a Vestris pozicióját s segitséget kért.* Hogy milyen halálos veszedelemben látta el szolgálatát Laughlin rádiótiszt, arra jellemző a következő rádiógram, amelyet 11 óra 40 perckor adott le: *Féloldalra fordultunk... Az ördög tud igy rádiózni...*"

A Vestris ebben az időben oldalt dölt, a hullámok már átcsapnak a fedélzetén. Délután 1 óra 50 perckor fogták fel a hajók a Vestris legközelebbi rádiójelzését, amely már nagyon gyönge volt. A távolabb levő gőzösök nem is kapták meg. Ebben az időben a tengerészeti állomás parti rádiója felhivta a Vestris marconistáját, hogy három percenként jelentkezzék, mert *a segitség miatt folytonosan tudni kell pozicióját.*

A Vyoming amerikai csatahajó 1 óra 20 perckor rádión jelezte a Vestrisnek, hogy teljes gőzzel közeledik és éjjel 2 órakor fogja elérni. Alig 3 perc mulva már felvette a Vestris fedélzetéről a választ:

„Késő... Addig elsülyedünk, elhagyjuk a hajót!" Az utolsó jelentés, amelyet 1 óra 25 perckor adott le a Vestris rádiótisztje, *már olyan gyönge volt, hogy csak a legközelebb levő gőzösökön lehetett felvenni.* Ezt tartalmazza:

„Mentőcsónakokra szálltunk, elhagytuk a hajót."

Szörnyü tévedés játszott közre abban, hogy hiába rohantak teljes gőzzel a mentőhajók a Vestris segitségére. A rádiótiszt a Vestris pozicióját 37.33 északi széleséggel és 71.8 nyugati hosszusággal jelölte meg, ugyanakkor jelentette, hogy *a tenger mérsékelten viharos* és ezzel ellentétesen a segitségül küldött hajók kivétel nélkül arról adtak hirt, hogy *óriási orkán dühöng, a hullámok igen magasan járnak* és *szakad a záporeső.* Az „Ohio Marn" japán gőzös szikratávirón igérte, hog délután 5 órakor ott lesz, de a vihar miatt már csak sötét este ért a katasztrófa szinhelyére és ott nem talált mentőcsónakot.

Legujabb hirek a mentés munkájáról

Newyork, nov. 13. Ujabb szikratávirat szerint a „Shipper" amerikai gőzös az északi szélesség 37 foka 19 perce és a nyugati hosszuság 70 foka 38 perce alatt **lobogó vörös világot látott a vizen. A világosságot a „Westris" gőzös mentőcsónakjából látták. A gőzösnek sikerült a mentőcsónakot megközeliteni. — Azon a helyen, ahol a Westris elsülyedt, öt gőzös végzi most a kutatást, köztük egy csatahajó; más 15 gőzös utban van a szerencsétlenség szinhelye felé. A gőzösök viztolókkal kutatták át a tengert.** — Hiradások szerint a szerencsétlenség szinhelyén erős szél és a tenger háborog.

Newyork, nov. 13. Szikratávirat jelenti, hogy a „Myrjam" francia tartályhajó **megtalálta a Westris gőzösnek egy másik mentőcsónakját, a gőzös fedélzetére a hajótörötteket felvette.**

Newyork, nov. 13. Az amerikai „Shipper" gőzös **az elsülyedt Westris egyik mentőcsónakját megtalállta és az utasokat fedélzetére vette.** — Szikratávirat jelenti, — hogy mintegy 5 mérföldnyire észak ra a szerencsétlenség szinhelyétől **a hajó az első mentőcsónakot felfedezte és további 4 mentőcsónak felé közeledik.** — A „Myrjam" nevü francia gőzös a segitő flotta egyik hajójának rádiójelentést adott le, amely szerint **további mentőcsónakokra bukkant és az 5. sz. csónakot megmentették.**

Norfolk, nov. 13. A Hatteras fok mellett fekvő False-foki mentőállomás szikratáviratban jelenti, — hogy **egy közelbeni gőzös megfeneklett.** A „Modoc" gyorshajó, melyet a Westris hajótöröttjeinek a megmentésére küldtek ki, parancsot kapott, hogy térjen vissza és és legyen segitségére a zátonyra futott hajónak.

Newyork, nov. 13. A mentőhajók szikratáviró jelentései szerint, **a Westris gőzhajónak eddig összesen 203 hajótöröttjét mentették meg. — A Westris fedélzetén, mint ismeretes, 350 ember volt.**

Newyork, nov. 13. Az Amerikan Shipper teherszállitó hajó jelenti, hogy a Westris 33 utasát és 90 emberét felvette. — A „Wyoming" ha dihajó jelenti, hogy **öt embert fedélzetére vett. A megmentett utasok közül egy, aki mentőövek segitségével tartotta fenn magát a viz szinén, elmondotta, hogy látta, amint a tengervize egy asszonyt egy gyermekkel együtt tovasodort.** E hadihajó jelenti továbbá, hogy **a Westris egyik csónakát megtalálta, azon csak egy halott volt, a kinek halálát ugylátszik a nagy hideg okozta.**

Washington, nov. 13. A „Los Angeles" léghajó parancsot kapott, hogy készüljön fel a Westris életbenmaradt utasainak felkutatására. **A léghajót azért nem inditották korábban utnak, mert különböző javitási munkálatot kellett előbb befejezni rajta.**

Newyork, nov. 13. Annak a viharnak, amely a Westris pusztulását okozta, **még két kisebb hajó is áldozatul esett. Egy motoros halászhajó elsülyedt a Cap Virginia mellett és 8 főnyi személyzete a tengerbe fulladt. A másik hajó személyzetét a parti őrök megmentették.**

A mentőhajók jelentése alapján amerikai időszámitás szerint déli egy óráig **a Westris 215 emberét mentették meg. 12-nak a sorsa még bizonytalan, az egyik utast holtan találták meg.**

Newyorkból jelenti tudósitónk az éjszakai órákban: A Loyd hajóstársaság „Berlin" nevü személyszállitó hajója rádión azt a hirt adta le, hogy **az elsülyedt Westris eddig megmentett 22 utasán kivül sikerült egy ujabb emberéletet is megmenteni. Az illetőt Schmidt Károlynak hivják és csikágói lakos. Megmentése előtt 22 óráig hánykódott a vizen.**

A megmentett emberek aránylag jól érzik magukat, sebesült nincs közöttük. — A szerencsétlenség szinhelyén **még** hajóroncsok uszkálnak, és az erős északi szél nagy hullámokat ver.

A Népszövetség elé kell vinni a csehek leventeellenes itéleteit

Budapest, nov. 13. — A Ház külügyi bizottsága **Pekár** Gyula elnöklése alatt ma délelőtt 11 órakor folytatta november havi rendes ülését, amelyen a kormány képviseletében Walkó külügyminiszter jelent meg.

Wolff Károly volt az első felszólaló. Nézete szerint a külügyibizottságnak behatóbban kellene tárgyalni azokat az eshetőségeket, amelyek a magyar külpolitika részére a változó európai politikai helyzettel szemben megnyilnak és csak ugy alakulhat ki megfelelő közvélemény, s csak igy lehetne a társadalmi mozgalmakat irányitani. — Erre a legnagyobb szükség van, mert a magyar közvéleménynek sajnos nincs külpolitikai iskolázottsága. Reális érdekközösségek megteremtésére kell gondolni, a nemzeti erők biztositására van szükség. Végül a kereskedelmi politika irányával foglalkozott. Felfogása szerint a legnagyobb kedvezményes elvének alkalmazása csődöt mondott, ehelyett a viszonosság alapjára kellene helyeznünk gazdasági politikánkat, mert csak igy érhetnők el gazdasági érdekeink eredményes biztositását.

Lakatos Gyula óvást emel az ellen a felfogás ellen, mintha a külügyi bizottságnak nem volna sulya a magyar politika irányitásában. Minden bizottságnak akkora sulya van, amilyent működésével magának biztositani tud. Közvéleményünknek csakugyan nincsen külpolitikai iskolázottsága. Közvéleményünk tulságosan ideologikus, a realitásokkal számolni nem tud, de ebből mindenkinek le kell vonni azt a következtetést, hogy közvéleményünkkel szemben őszintén tárja fel a helyzetet, mert végső külpolitikai törekvésünk állandó hangoztatásával nem teszünk jó szolgálatot sem az ország érdekeinek, sem közvéleményünk irányitásának. Hangot akar adni felháborodásának, a cseh birróságoknak mellőző eljárásával szemben, hogy magyar állampolgárokat pusztán azon az alapon, hogy magyar törvénnyel létesitett egyesület tagjai, hosszabb szabadságvesztésre itélnek. Nézete szerint e sérelmek orvoslására a nemzetek szövetségéhez fordulhatnánk, amely kétségtelenül nem térhetne ki az elől, — hogy elitélje a cseh birróságoknak ezt az eljárását.

Beck Lajos osztja azt a felfogást, hogy a külügyi-bizottság nem tudta kivivni azt a sulyt, amelyet joggal igényelhet. A külügyi bizottság üléséről kiadott közlemények révén kellene a közvélemény nevelését fokozatosan biztositani és az érdeklődést a külpolitikai kérdések felé irányitani.

Bogya János azt vizsgálta, milyen reálpolitikai lehetőségei vannak annak, hogy biztosithassuk azt, hogy Franciaország velünk szemben megértőbb álláspontot foglaljon el. Semmi jelét sem látja annak, mintha Franciaország álláspontja Magyarországgal szemben kedvezőbbre fordult volna. — Ami Németországgal való gazdasági viszonyunkat illeti, különbséget kell tenni a német kormány és a német nép között. A német nép körében velünk szemben élő szimpátiának igen komoly jelei vannak, amelyek érvényesülését egyelőre politikai momentumok akadályozzák.

Hétfő
19
Erzsébet

Névnapokra
ajánlom a
legfinomabb Stühmer, Heller, Lukács, Gerbaud, Koestlin bonbon különlegességeket; s a legkiválóbb likőröket minden izben, fajtában.

Pálffy Tibor
Kossuth-u. 7. Telefon 16-94.

Friss hájat, szalonnát Bődénél vásároljon
Kossuth-u. 57.
Telefon 954.
Csapó-utca 10.
Telefon 677.

Walkó külügyminiszter válaszolt ezután a felszólalásokra. Maga is nagy örömmel venné, ha a külügyi bizottság intenzivebb munkát fejtene ki, mert hiszen a közvélemény ben tényleg igen élénk érdeklődés irányul meg a külpolitikai kérdésekkel szemben. Ezután részletesen reflektált az egyes felszólalásokban felvetett kérdésekre.

A külügyibizottság ülése negyed 2-kor ért véget.

Amerikai magyarok az ó-hazáért

Memorandummal fordulnak az angol néphez és a világ közvéleményéhez, hogy a Magyarországtól elszakitott területek lakossága népszavazással döntsön saját sorsa fölött. — Félmillió magyar amerikai polgár aláirásával követelnek igazságot Magyarországnak.

Az amerikai magyarság ismét hatalmas megmozdumásra készül tul az Oceánon, hogy szolgálatot tegyen az óhazának, a szerencsétlen és ezer sebtől vérző Csonkamagyarországnak. *Birinyi* K. Lajos clevelandi magyar ügyvéd áll a mozgalom élén, aki már eddig is óriási munkásságot fejtett ki a világ közvéleményének felvilágositásában és az ő óriási népszerüsége biztositéka arra, hogy a bátor s nemes cél kitüzést siker fogja koronázni.

Még az elnökválasztási harc idején indult meg az amerikai magyarság mozgalma és ma már végighömpölyög egész Amerikán a kintélő magyarság egységbe forrott akarata: követelni a trianoni béke revizióját és igazságot szolgáltatni Magyarországnak.

Lehetetlen megindultság nélkül olvasni az amerikai magyarság vezérének, *Birinyi* K. Lajosnak az amerikai magyarokhoz intézett felhivását, mely a kezdete annak a hatalmas propagandának, mely Magyarország érdekében már meg is kezdődött, de ide csak hónapok mulva fognak eljutni hullámai. A Felhivást a felvidéki menekültek támogatására alakult egyesület titkárságához is megküldték. Az érdekes és Magyarország sorsára nézve is fontos okmány az amerikai magyarság lángoló hazaszeretének is ékes bizonyitéka. A felhivás többek között ezeket mondja:

Minden egyes amerikai magyar megegyezik abban, hogy szerencsétlen Anyaföldünk feldarabolása, a magyar nép koldusbotra juttatása szörnyü igazságtalanság s égbekiáltó bün volt és ma is szégyenfoltja a modern civilizációnak. Ma már mindenki tudja, hogy a magyar népnek semmi köze nem volt a világháboru előidézéséhez. És mégis ezt a népet sujtotta legkegyetlenebbül, ezt a népet itélte el legszivtelenebbül a párisi békekonferencia a legborzalmasabb szenvedésre és leirhatatlan nyomorra.

A trianoni békeszerződés, melyben Magyarországot halálra itélték, hallgatásra parancsolja az óhazai népet és nem engedi meg neki, hogy panaszával a világ népéhez, a legfelsőbb birósághoz: *a világ népvéleményéhez* forduljon. — Ugy vannak, ugy élnek, ugy szenvednek megsconkitott Anyaföldünkön a mi testvéreink, mint a széles és magas kőfalak közé bebörtönözött rabok, akiknek igazát, panaszát, ártatlanságát csakis a börtön falain kivül élő barátaik, jóakaróik tudják hangoztatni és kiszabaditásukat követelni. A mi óhazai testvéreink csak szenvednek, nyomorognak, de a külföld előtt panaszkodni nekik nem szabad.

A trianoni széles és magas kőfalakon kivül él *az amerikai magyarság*, melynek elkerülhetetlen kötelessége a falakon belül szenvedésre és hallgatásra itélt óhazai magyarok igazát és ártatlanságát a világ közvéleménye elé vinni és részükre felszabadulást, uj életet követelni.

Ezt a kötelességet már évekkel ezelőtt magáévá tette *az amerikai magyar irredenta csoport*, melynek áldásos müködése a magyar olvasó közönség előtt is ismeretes.

Az amerikai magyar irredenta-csoport programja most az, hogy **egy tartalmas memorandumot fog intézni Lloyd George-hoz és az ő személyén keresztül az angol néphez.** — Ebben a memorandumban megismételjük Magyarország igazát, sérelmeit, panaszát és követeljük a trianoni igazságtalanságok orvoslását. Követelni fogjuk a leszakitott magyar területeken élő és szenvedő nép istenadta önrendelkezési jogának a visszaállitását és gyakorlását, melyet páris és vidékei ugynevezett békeszerződésekben biztositottak is a békediktálók. Vissza követeljük a leszakitott magyar területeken élő és szenvedő néptől igazságtalanul elrabolt faji, vallási és politikai jogokat. **Függetlenséget kérünk az idegen uralom alá kényszeritett véreink részére.** Erdély az erdélyieké. Szlovenszkó a szlovenszkóiaké. Ruszinszkó a ruszinszkóiaké. És igy tovább. Ők, csakis ők illetékesek arra, hogy meghatározzák jelenjüket és hovatartozandóságukat. **Az övék az ország, legyen az övék a hatalom is!**

Az amerikai magyar irredentizmus azt óhajtja, hogy ez a tervbevett memorandum legyen az amerikai magyarság és a leszakitott magyar területekről itten élő testvéreinknek a memoranduma. Ezért kérni fogjuk őket, hogy **járuljanak ehez a memorandumhoz és tegyék ezt a magukévá.** Nem kérünk pénzt, nem kérünk anyagi áldozatot testvéreinktől. Csak annyit kérünk, hogy minden amerikai magyar és a leszakitott magyar területekről itten élő testvéreink járuljanak hozzá ehez a memorandumhoz az aláirásukkal. — Csak az aláirásukat, imádságukat és jóakaratukat kérjük, semmit mást.

Magasabb, nemesebb és szentebb célért ma aligha harcolhatni az amerikai magyarság. — Ebben a harcban győzni fogunk!

Hazafias tisztelettel

Birinyi K. Lajos.

Hogy mily nagy sulyu az amerikai magyarság megmozdulása — most csak annyit emlitünk, hogy a felhivás az elnökválasztás legforróbb napjaiban repült szét Amerikában és Birinyi K. Lajos a Hoover párt egyik vezető férfia volt és a mérkőzésben, mint az elnökválasztás eredménye már ismeretes, **Hoover** fölényesen győzött. — Hogy mit jelent ez, azt mindenki tudni fogja, mikor Hoover a washingtoni Fehérház-ban elfoglalja az elnöki széket.

Magyarország javára fog fordulni a helyzet a közeljövőben.

Megnyilt Megnyilt

Benyáts cipőosztálya

Szolid árak! Szolid árak.

Elsőrendü gyártmányok.

Sortüzet adtak le a rendőrök Laibachban a tüntető diákokra

Olaszország ellen irányult a tüntetés. — Több sebesült, 12 letartóztatás.

Belgrád, november 13. Laibachban tegnap este véres zavargások voltak abból az alkalomból, hogy tegnap volt nyolcadik évfordulója a rapallói szerződés aláirásának, amely tud valevőleg Jugoszlávia és Olaszország között a határvillongásokat szabályozta. A főiskolai diákok és a hazafias szervezetek tiltakozó gyüléseket tartottak, azután pedig végigvonultak a városon mindenfelé, tüntetve. A körmenet élén gyászzfátyollal bevont három zászlót vittek, Fiume, Görtz és Trieszt zászlóit.

A rendőrség nagy készenléttel szállott szembe a tüntetőkkel és el akarta venni a három zászlót, amiből dulakodás keletkezett. Időközben Puz dr., laibachi polgármester békéltetően lépett fel, megnyugtatta az egyetemi ifjuságot és visszovonulásra birta a rendőrséget. A rend helyreállott, de csak rövid időre. **A főiskolai diákok egy másik városrészben csődültek össze, sokan csatlakoztak hozzájuk, s néhány százan lármásan vonultak a város centrumába — amikor pedig a rendőrök utjukat állották, kövekkel kezdtek dobálózni. Néhány kődobás megsebesitett egy rendőrt és mert a tüntetők nem akartak oszolni, a rendőrség vezetője tüzet vezényelt. A rendőrök először sortüzet adtak a levegőbe és a mikor erre kőzápor volt a válasz, a tömeg közé lőttek.**

Több tüntető megsebesült, köztük egy életveszélyesen és a kórházba kellett szállitani. A rendőrök közül négyen sebesültek meg komolyan, mert kődobás érte őket a fejükön.

Tizenkét tüntetőt letartóztattak.

A parasztdemokrata koalició képviselői, akik Laibachban tartózkodnak, interveniáltak a kormánynál és a rendőrfőnökségen. Mára az egyetemi ifjuság több tüntető gyülést hivott össze a rendőrség vérontása miatt s félő, hogy ujabb összeütközések lesznek.

A Nobel-díj nyertesei

Stokholm, november 13. A svéd tudományos akadémia az 1927. évi irodalmi Nobel-díjat Henry Bergsonnak, a francia akadémia tagjának, az 1928. évi irodalmi Nobel-díjat pedig Sigrid Undset norvég költőnek itélte oda.

A BÉCSI FUTBALL-BOTRÁNY AZ MLSz. ELŐTT.

Budapest, nov. 13. — A Magyar Labdarugó Szövetség közli, hogy az MLSz. pénteki elnöki ülésén fog szóbakerülni a bécsi Rapid—Ferencváros mérkőzésén a bécsi közönség és az egyik osztrák vezető ember által a magyar labdarugó sportot ért inzultus, — illetőleg az ezzel szemben tanusitott viselkedés.

Ne csak a Magyar héten hanem állandóan

Moskovits Józsefnél

rendelje ruháit
vásárolja kötött-szövött dolgait.
Arai alacsonyak, árui a legjobbak.

Telefon 11-72. Piac ucca 41. Alapitva 1900.

Korpás fejbőrt

és hajhullást eredményesen kezelnek speciális gyógymóddal, uraknak is.

Komáromine József kir. herceg ucca 3. sz.

Vági ékszerész műlermét megnagyobbitva Piac utca 69. sz. (Ullmann-ház) alá helyezi át.

Baltazár püspök nyilatkozata a szoboszlói gyógyfürdő ügyében

A hajduszoboszlói gyógyforrás ismeretes ügye országos hullámokat ver és legutóbb az interpelláció kapcsán foglalkoztatta a parlamentet is. Az igy kerekedett vitákban különböző beállitásokba helyezték a gyógyfürdő részvénytársaságot, melynek elnöke tudvalevően dr Baltazár Dezső püspök, a kit annakidején tisztára az a szempont vezetett a részvénytársaság összehozásánál, hogy a nagy természeti kincset magában foglaló forrás ne maradjon olyan hosszu ideig kihasználatlanul, hanem a gyógyitó forrás áldásaiban minélelőbb részesüljenek a beteg emberek.

A gyógyfürdő körül kavargó vitában Baltazár püspök hosszabb nyilatkozatot tett a nyilvánosság számára, amelyben foglalkozik az egész üggyel és reflektál a képviselőházban elhangzott beszédekre.

A püspök kifejti nyilatkozatában, hogy megvan győződve arról, miszerint sem Hajduszoboszló város képviselőtestülete, sem Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága, sem Hajduszoboszló polgármestere — **semmiféle „visszaélést" nem követtek el.** Azonban kötelessége mégis az elnöklete alatti részvénytársaság tisztességét védelmébe venni. — mondja a püspök — és kifejti nyilatkozatában, hogy a szoboszlói gyógyforrás, mely 1925 október 26-án lett feltárva, csaknem teljes három évig, vagyis 1928 juniusáig disznófürdőül hasznositatott. Hajduszoboszló város csak állami segitséggel volt hajlandó üzembe venni a gyógyforrást, ezt a nagyszerü istenáldást. Az állam azonban nem volt hajlandó nagyobb összeget áldozni, mire próbálkoztak a nagy tőkével. **Ennek sem kellett azonban, miután nem mutatkozott teljesen rizikómentesnek a vállalkozás.** Arra gondoltak, hogy a vizszolgáltatás minden pillanatban megszünhet, vagy pedig Debrecenben, esetleg a vidéken hasonló forrást találhatnak. **Mikor senkinek sem kellett,** Baltazár püspök, mint anyai ágon hajduszoboszlói, a város iránti szeretettől indittatva, a kormány helyeslése és buzditása mellett kisemberekből érdekeltséget hozott össze, hogy **„ne vétkezzünk már tovább az áldás elpazarlásával Isten ellen". — Hogy Hajduszoboszló város, mint hivatalos közület milyen rossznak tartotta, különösen a karcagi forrás feltárása után, a szoboszlói forrás sorsát, mutatja a püspök által megállapitott az a tény, hogy a város egyetlen részvényt sem jegyzett, — a közönség sorából pedig mindössze 12.000 pengő értékü részvényt jegyeztek.**

A kritika a fürdő iránt akkor jelentkezett már, **mikor a részvénytársaság egy esztendő kockázatát kiállotta.** A részvénytársaság igazgatósági tagjai, elnöke, vezérigazgatója, ügyésze **egyetlen fillér fizetést, mellékdijat, megtéritést sem vettek igénybe,** sem készkiadásaikért, sem fáradozásaikért **és ilyeneket nem is állapitottak meg.** — Sem az igazgatóságon kivül, sem belül nem engedett a részvénytársaság anyagi előnyhöz jutni senkit sem.

Majd ama bizonyos egy vaggon buzáról nyilatkozik a püspök a következőkben:

— Az igaz, hogy benne van az egy vaggon buza a szerződésben, de benne van igy: **A bérlő köteles évi tiszta hasznának 4%-át a bérbeadónak (Hajduszoboszló városnak)** beszolgáltatni, amely azonban 100 mázsa buza értékénél kevesebb egyik évben sem lehet. A 12. § pedig kimondja, hogy a létesitmények a koncesszió leteltével, vagyis 1981 január 1-vel Hajduszoboszló város tulajdonába mennek át. — Ezek a létesitmények pedig 1 millió pengőre vannak preliminálva.

Baltazár püspök aztán visszautasitja a részvénytársaságot ért vádakat és hozzáfüzi, hogy a maga részéről semmiféle tárgyalás szükségességét nem tartja észszerünek, ilyen esetekben — ugymond — nincs más mód, mint az igazságot a független birróság palladiuma alá helyezni. A részvénytársaság a közönség érdekében ezután is igyekszik megtenni mindent.

Országos gazdász kongresszus Debrecenben

November 20-án és 21-én lesz.

A debreceni magyar királyi Gazdasági Akadémia ifjusága, Albrecht kir. herceg és Mayer János m. kir. földmüvelésügyi miniszter fővédnöksége alatt, **folyó évi november hó 20 és 21-én Debrecenben, az akadémia ifjuságának kaszinó termeiben V. országos gazdasági kongresszust rendez,** melyen a magyar gazdász ifjuságot érintő összes kulturális, szociális és tanulmányi ügyek kerülnek tárgyalásra.

Tárgysorozat:

1928. évi november hó **20-án délután 2 óra 17 perckor** vendégek fogadása a pályaudvaron, honnan vendégeinkkel együtt külön villanyoson Pallagra megyünk, hol társas ebéd lesz vendégeink számára. Ebéd után vendégeinkkel együtt megtekintjük akadémiánk épületeit, parkját és a gazdaság majorját.

Fél 6 órakor az ifjusági kaszinó összes termeiben kongresszusunk plenáris ülése kezdődik, az alábbi programmal:

1. Hiszekegy. Énekli a debreceni Gazdasági Akadémia Ifjusági Énekkara.
2. Ünnepélyes megnyitó. Tartja: Füzék Károly, a kongresszus elnöke.
3. Diszbeszéd. Tartja: dr. Schandl Károly, ny. földmüvelésügyi államtitkár, OKH alelnök-vezérigazgató.
4. Kongresszus üdvözlése az egyesületek részéről.
5. Záróbeszéd. Tartja: dr. Ruffy Varga Kálmán, a debreceni m. kir. gazd. akadémia igazgatója.
6. Szózat. Énekli a debreceni m. kir. Gazdasági Akadémia Ifjusági Énekkara.

Az ülés után társasvacsora, az ifjusági kaszinó termeiben. Ezt követőleg tartja az ifjuság szokásos **ismerkedő estélyét.**

Müsor:

1. Ünnepélyes megnyitó, tartja Füzék Károly, a debreceni akad. ifjus. elnöke.
2. Bériot: IX. hegedüverseny. Játszák: Puskás Albert és Rácz Jenő hallgatók.
3. Gróf Vass Albert, I. akad. hallgató saját szerzeményü verseit szavalja.
4. Álom a sátorban. Irta: Gyóny Géza, megzenésitette Arokháty Béla, előadja Klár Rezső, zongorán kiséri Rácz Jenő.
5. Kenedy Kálmán akad. hallgató zongorán játsza saját szerzeményü dalait.

Konferál: Errendits Endre. A müsor után tánc, az ifj kaszinó összes termeiben.

November hó 21-én délelőtt 10 órakor a kongresszus tárgysorozata:

1. Gazdatiszti törvény reviziója. Vitakérdés. Bevezeti Fabricius Endre, gazd. főtanácsos, a Magyar Gazdatisztek Orsz. Egyesületének ügyv. alelnöke. Hivatalosan hozzászól a tárgyhoz Rácz Jenő, II. é. akad. hallgató, ifj. főtitkár, a debreceni akad. ifjuság nevében és Kemendy József, III. é. akad. hallgató, a magyaróvári gazd. akad. ifjuság nevében.
2. Déli 12 órakor társas ebéd Pallagon.
3. Délután 3 órakor. Milyen elhelyezkedési lehetőségei vannak az okleveles gazdáknak, akik gazdaságokban nem tudnak elhelyezkedni. Vitakérdés. Bevezeti dr. Rácz Lajos, gazd. főtanácsos, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója. Hivatalosan hozzászólnak: dr. Bothfalvy Both Dezső OKH igazgató, Steinekker Ferenc dr., egyet. ny. rendes tanár és dr. vitéz Nagy Iván, a Mefhosz tb. elnöke.
4. Farkasfalvi Farkas Géza, orsz. képv. előadása: Gazdatisztek hivatása a Magyar Lótenyésztésben.

Csütörtökön az orvosi karon is megkezdődnek az előadások.

Mint ismeretes, a Tisza egyetemen hétfőn három fakultáson: a theologiai, bölcsészeti és jogi karon megkezdődtek az előadások, mivel az ifjuság garantálta a rendet. Az orvosi kar egyelőre még zárva maradt, mivel most már az orvoskari hallgatók is biztositékot nyujtottak arra vonatkozólag, hogy biztositják a tanitási és tanulási szabadságot, semmi akadálya sem volt annak, hogy az orvosi karon is megkezdődhessenek az előadások.

Mint értesülünk, csütörtökön reggel a Tisza egyetem orvoskarán is megkezdődnek az előadások.

*

A Turul bajtársi szövetség felhivást intézett az ifjusághoz, mely a következőképpen szól:

„A Turul Szövetség debreceni kerülete memorandummal fordult a rektor magnificus utján a kultuszminiszter urhoz s miután ezen memorandum sarkalatos pontjaira kielégitő választ, az országos fővezérségtől pedig parancsot kapott az előadások látogatásának megkezdésére, ezek alapján a kerület vezérsége elrendeli, hogy azokon a tudománykarokon, amelyek az egyetemi tanács határozata értelmében megnyilnak, a bajtársak az előadásokat látogassák".

MILODIN
arckenőcs és szeplővíz
Amerikában és Magyarországon
Törvényesen védve!
Szeplőt és májfoltot 3 nap alatt eltünteti.
Az eredmény garantált.
Beszerezhető:
Jeszenszky Andor üzletében
Debrecen, Kossuth u. 1.

Olcsó, tartós
esernyőket
csak az
Esernyőüzemben
vehet
SAS UCCA 3.
Kizárólagos saját készitmény.

Férfi-, fiu- és gyermekruhák
a Magyar Ruhaiparnál
Arany Bika épület. Bejárattól jobbra.

A Nagy István-ügy tárgyalása

Budapest, november 13. A Nagy István ügy keddi tárgyalásán folytatták Fazekas Endre dr. kihallgatását, aki azt vallotta, hogy azért tett Nagy István ellen vallomást, mert Auer ügyész ennek ellenében azt ígérte neki hogy az ő letartóztatása nem kerül a nyilvánosság elé. Később a vizsgálóbiró előtt terhelő vallomását visszavonta.

Ezután Sellő István dr. kihallgatását kezdte meg a törvényszék. Sellő Spitzer Vilmos azt vallja, hogy egyszer kérte Nagy Istvánt, hogy rendelje ki vagyonfelügyelőnek volt tanárát, de Nagy István ezt a kérését nem teljesítette. Tudomása volt arról, hogy Nemes Rózsi sikkasztást követett el a Külkereskedelmi és Áruforgalmi r.-t.-nál. Kijelenti, hogy Csillag Jenő előtte soha olyan kijelentést nem tett, mintha a vagyonfelügyelői díjakat Nagy Istvánnal meg kellene osztania.

Az elnök a tárgyalást ezután holnapra halasztotta.

Két magyar magánlisztviselő kalandja a román határon

Tévedésből román területre autóztak. — A románok rögtön „kémeket" akartak belőlük csinálni.

Békésesaba, nov. 13. Szedoglavits Lajos, egy autó kereskedelmi cég tisztviselője — Sztán György soffőrrel — november 8-án üzleti ügyben Biharugrára ment. Hogy rövidebb uton tegyék meg az utat, a Tiszaféle birtokon keresztül mentek s tudtukon kivül román területre értek, ahol letartóztatták és bevitték őket Cséfára, ahonnan kihallgatásuk után Nagyszalontára vitték őket hol arra akarták Szedeglavitsot kényszeriteni, hogy vallja azt, miszerint a magyar rendőrség embere és kémkedés végett ment át a határon. Innen Nagyváradra vitték a két magyar fiatalembert, ahol egy ezredes ismételten kihallgatta őket és csak akkor engedték vissza, mikor nagyszalontai ismerőseik igazolták a fiatalembereket.

A Hév. hajlandó ujra megindítani a Nyilastelepre az autóbuszjáratokat

Felhivás a Nyilas telep lakosaihoz.

A HÉV. igazgatósága a mult évben beszüntetett autóbusz-járatokat a Nyilas-telepre hajlandó ismét megindítani, ha az ottani lakosoktól bizonyos számu havi bérletek kiváltására előzetes biztositékot nyer.

Alólirott vezetőség az összes, ezzel kapcsolatos tudnivalókat összefoglalta s az aláirási-ivekkel együtt a következő négy helyen: özv. Kárpáti Józsefné urnő Máv. Kolóniai dohány kis árudájában, Papp Gyula ur nyilas-telepi gyógyszertárában, az ottani Népkör helyiségében és Hermann Károly ur vendéglőjében helyezte el, ahol azokat bárki elolvashatja és f. hó 26. napjáig a bérleteket lejegyezheti.

A Népkör vezetősége.

Törvényjavaslat a sütőipari munka szabályozásáról

Budapest, nov. 13. Hermann kereskedelmi miniszter a Ház ülésén nyujtotta be a sütőipari munka szabályozásáról az 1923 évi XV. t.-c. egyes rendelkezéseinek módositásáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint a kovászkészités és a dagasztás reggel 1 órával előbb megkezdhető, reggeli 4 óra előtt Budapest székesfőváros területén, valamint a vele szomszédos más községekben és városok közül azokban, amelyet a kereskedelmi miniszter rendelettel megjelöl, reggel 5 óra előtt azonban a kovászkészités, valamint dagasztásnál is, amennyiben a sütemény előállitásánál foglalkoztatott munkások száma 5-nél több, legfeljebb egy, amennyinél 5-nél több, de tizet meg nem halad, legfeljebb kettő, amennyiben tiznél több, de huszat meg nem halad, legfeljebb 3, amennyiben huszat meghalad legfeljebb 4, és végül minden további alkalmazott után legfeljebb egy-egy 18 évesnél nem fiatalabb alkalmazottat kell foglalkoztatni.

Kenyeret, péksüteményt és cukrászsüteményt, mühelyekből (üzletből) reggel 6 óra előtt, Budapesten, valamint a vele szomszédos községek és városok közül azokban, amelyeket a kereskedelmi miniszter rendelettel megjelöl, reggel 7 óra előtt elszállitani nem szabad.

A törvényt, amely a kihirdetése napján lép életbe, a kereskedelmi miniszter hajtja végre.

Kötszövő gyári sztrájk Hajdúböszörményben

A hajdúböszörményi kötszövő gyári munkásnők, mintegy 280-an, hétfőn reggel nem álltak munkába. A sztrájk mozgalomnak többféle oka van és eddig minden kisérletezés hiábavalónak bizonyult, hogy a gyár igazgatóságot és a munkástömeget egymással kibékitsék.

A hajdúböszörményi kötszövőgyár mintegy 500 munkást tud foglalkoztatni, azonban a nehéz gazdasági viszonyok következtében ezidőszerint nem dolgozott a gyárban több 280—300 munkásnál, a kiknek a keresete átlag heti 13 pengő volt. — Az aratási szünidő után az gyár ujonnan átszervezett igazgatósága ebből a fizetésből is 10-től 30 százalékig levont, aminek az lett a következménye, hogy a munkásság összeköttetést keresett a pesti munkás szakszervezetekkel. Az igazgatóság elkövetett mindent, hogy megakadályozza a munkások szakszervezetbe való tömörülését, és a munkásság vezetőjét, André Sándort, a gyárból elbocsátotta.

A sztrájk tulajdonképen André Sándor elbocsájtása miatt tört ki és mind a mai napig minden békitőkisérlet meddőnek bizonyult, mivel a munkások csak akkor hajlandók tovább folytatni a munkát, ha az igazgatóság André Sándort is vissza veszi a munkába.

Lloyd George bizalmatlansági indítványt nyujtott be az angol kormány ellen az alsóházban

Londonból jelentik az éjjeli órákban: Loyd George, a liberális párt vezére az angol alsóház tegnapi ülésén bizalmatlansági inditványt terjesztett be a kormány ellen. Az inditvány benyujtására az *angol-francia titkos tengeri egyezménynek az amerikai közvéleményre gyakorolt ismeretes hatása adott alkalmat.*

A bizalmatlansági egyezményt Loyd George nagyobb beszéddel indokolta meg. Beszéde folyamán kijelentette, hogy a britt kormánynak ugy kell nyilatkoznia ebben a rendkivül sulyos kérdésben, hogy *ne maradjon semmi homályosság a dologban.* Az a kompromisszumos politika, amelyet az angol kormány követ, *megdönti Locarnó minden virmányát.* Az a védekezés, hogy a szerződést a biztonság követelte, nem helytálló. *Ha Németország is ugy fegyverkezne, mint Franciaország, Anglia és a többi leszerelő nagyhatalmak, sem kellene félniök a locarnói államoknak, mert a felkészültségi arányszám akkor is 5:1 arányban Németország hátrányára állana.*

— *Locarno után mi következett?* — folytatta beszédét Loyd George. —A további fegyverkezés és a titkos tengeri egyezmény. *Mindez pedig anélkül, hogy Németországgal közölték volna. Nagyon természetes, hogy az ilyen eljárás, az ilyen legalább is különös módszerü munka idegesiti Washingtont.*

Baldwin külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy nem felel meg a valóságnak az az állitása, hogy az egyezményre vonatkozó tárgyalások titokban folytak volna, valamint *az is nevetséges lázálom, hogy hogy az angol-francia tengeri egyezménynek valamely állam ellen irányuló éle lenne.* Az amerikai bizalmatlanságra vonatkozólag kijelentette, hogy az az *egyedüli hiba,* hogy az amerikai államférfiak nem értik meg az európai és főként az angol államférfiakat és ezért szerfölött nehéz megtalálni a megértés és a békés kimagyarázkodáshoz vezető utat.

A képviselőház elfogadta a házadócsökkentési javaslatot.

Budapest, november 13. A képviselőház keddi ülésén részleteiben is letárgyalta a házadó csökkentéséről szóló javaslatot, majd a tengerhajózási vállalatok szubvenciójáról szóló javaslatot tárgyalta a képviselőház.

Nagyobb vita keletkezett a fővárosi autótaxi engedélyek körül. *Hermann* kereskedelmi miniszter részletesen tájékoztatta a Házat a kérdésről.

Téli kabát
szőrmés bunda

különleges jó és elegáns kivitelben, legolcsóbb szabott ár mellett szerezhető be,

Debrecen legnagyobb Férfi-, fiu és gyermekruha áruházában, a

MODERN RUHAHÁZ

Főpostával szemben.

Érdekes uj uccanevek Debrecenben

Ismét utcákat keresztel a város.

Debrecen városa egyre jobban terjeszkedik az utóbbi időben, a külsőségeken rohamosan épitkeznek és gombamódra nőnek ki uj városrészek a város határában. Természetesen folytonos uccanyitásokra van szükség és ugyancsak megnőtt a kereslet ucca nevekben. Csak nemrégiben állapitottak meg 270 uccanevet részben meg nem felelők helyett, nagyrészt azonban uj uccákra és most ismét nagy sereg uj uccanévre van szükség.

Az uj ucca elnevezések iránt a muzeumi bizottság tett előterjesztést a városi tanácsnak, miután meghallgatta a különböző érdekeltségeket, amelyek megvalósitásra ajánlottak egyes uccaneveket. A nyomdászok és betüöntők segélyzőegylete azt kérte, hogy a Hortobágy uccáról a Böszörményi utra nyitott uj uccát, amely a városi nyomdával szemben nyilik, a nyomdászat feltalálójáról *Guttenberg* uccának nevezzék el. Ezt az uccát eredetileg Kalotaszegi uccának akarták elnevezni, de a nyomdászok kérésére Guttenberg ucca lesz.

Szabó Mihály és társai azt kérték, hogy a Vágóhid mögött létesülő uj uccát *Pandur* uccának nevezzék el, mert igy akarják megőrizni a régi világ közigazgatásának és rendészetének eme jellegzetes alakját.

A tanács tagjai nem nagyon lelkesedtek ezért az ucca névért és az egyik tanácstag meg is jegyezte:

— Betyár ucca sincs, hát nem kell Pandur ucca sem.

Magoss polgármester is meglehetősen kelletlenül fogadta ezt a propoziciót, ugy hogy végül is a megkeresést kiadták a muzeumi bizottságnak, ha az jónak látja, megkegyelmeznek a pandur névnek.

A Puskás telepen is uj uccanevekre van szükség. A muzeumi bizottság itt azt javasolta, hogy Debrecen régi, történelmi emlékü külsőségeiről is nevezzenek el uccákat. Ilyen volna *Lukaháza* ucca, *Somatelep* ucca, *Szakatelep* ucca, mig a Sámsoni uti rokkant telepen *Gergely*, *Kelevéz*, *Paritlyo* és *Husáng* uccaneveket hozott a muzeumi bizottság javaslatba.

A MÁV. házépitő szövetkezet viszont azt kérte, hogy a Kincseshegyen létesült uj telepen az egyik uccát *Mozdony* uccának, a másik uccát pedig, mivel Stephenson első mozdonyát Roqueite-nek hivták, *Rakéta* uccának nevezzék el.

A nyulasi rokkant telepre *Otthon*, *Folyó* és *Rokkant* ucca neveket, a Tócóskertben *Alma* és *Körte* uccát, a Rabéczy-telepen *Egres* uccát javasol a muzeumi bizottság.

Azt javasolja továbbá a muzeumi bizottság, hogy az előre látható ucca szaporodásra való tekintettel uccaneveket kellene tartalékolni, hogy, ha szükség lesz rá, hamarosan, fejtörés nélkül elő lehessen venni. *Ilyenek volnának a megszállott területek városainak nevei*, továbbá a különböző fogalmak, mint például Mosolygó, Vidám, Turul, Hársfa, Szilfa, Tölgyfa stb. uccák.

Különös sulyt helyez azonban arra a muzeumi bizottság, hogy Debrecen város régi, neveztes embereiről nevezzenek el utcákat. — Ilyen volna **Borzán** Gáspár, aki nevezetes szenátor volt, **Csalánosi** Gáspár, aki hires főbirója volt Debrecennek, **Magyary** Ferenc városi hites török tolmács, aki megjárta Stambult, Drinápolyt és nagyon sok törökországi utat tett meg a város érdekében, mignem egyszer sulyosan megsebesült és sérüléseibe belehalt. Kállói **Fényes** István a török időkben volt főnótáriusa a városnak és versben örökitette meg az akkori eseményeket. **Toldy** Pál a kuruc időkben volt nótáriusa a városnak és nevezetes dunántuli familiából származott. Ezeket természetesen figyelembe veszi a város és adandó alkalommal fel is fogja használni.

Szóba került azonkivül a tanács ülésén, hogy a nemrégiben elkeresztelt **270 utcának magyarázószöveggel ellátott táblát fognak készíteni.** — A röviden megfogalmazott szövegek már el is készültek, de **a táblák elkészitésére csak akkor kerül a sor, ha a házszámtáblákat megcsinálták.** — A tanács a szövegeket kiadta a műszaki ügyosztálynak, hogy esetről-esetre tegyen előterjesztést.

A Péterfia uccai egyházrész tanácsosait megválasztották

A Nagytemplomban tartott istentisztelet keretében választották meg tegnap reggel a Péterfia utcai egyházrészi tanácsosokat és a tanács póttagjait. Ez alkalomból a meghivottakon kivül is sokan megjelentek a Nagytemplomban, ahol reggel 8 órakor istentisztelet kezdődött, melyen Hegedüs Kálmán, a püspök segédlelkésze szolgált. Fél 9-kor megjelent a hivek közt maga dr. Baltazár Dezső püspök is, aki szép beszédében körvonalozta az egyházrész munkájának célját. — Beszédében hangsulyozta, hogy nincsen a világon olyan ideális szervezet, amely önmagában biztositaná a haladást, lett légyen annak a szervezete akármilyen pontos, iránymutatása akármilyen biztos, arányai akármilyen kimértek. Hogy a szervezet elérje a célját, lélek kell bele. A debreceni egyháznak egyházrészekké alakitása bölcs és tökéletes szervezet, de életképes csak akkor lehet, ha a megválasztott tagok egész lelküket adják bele.

A püspök nagyhatásu beszéde után Erdey Sándor, egyházi számvevő elő terjesztette az egyháztanácsosok és póttagok névsorát. A választás egyhangulag, nagy lelkesedéssel történt.

Egyháztanácsosokká választották a következőket:

Baltazár János, Egymalom utca 9. Balogh Béla, Ajtó utca 2. Baltazár Dezsőné, Kálvin tér 17. Dr. Balogh Gyula, Simonyi ut 1. Bajdor János, Darabos utca 22. özvegy Bisottka Gáborné, Péterfia utca 71. Borsos János Viola utca 10. Özvegy Barcsay Istvánné, Honvéd utca 8. Özvegy Bay Józsefné, Darabos utca 32. Böszörményi Pálné, Ajtó utca 10. Bódy Ferenc, Agárdi utca 14. Dienes József, Füvészkert utca 16. Diószeghy Sámuel, Kórház utca 7. Éltető Albert, Péterfia utca 30. Farkas György, Kollégium. Dr. Fekésházy Endre, Füvészkert utca 12. Dr. Gábor Béla, Egyetem. Csáky János, Péterfia utca 19. Harsányi Gusztáv, Péterfia utca 77. Dr. Horvay Róbertné, Darabos utca 61. Janka Dezső, Darabos utca 52. Janó János, Poroszlay ut. Joó Károly, Káposztás Imre, Bethlen u. 27. Dr. Kesztyüs Lajos, Darabos utca 10. Király Gyula, Eötvös utca 30. Kövendy Lajos dr., Füvészkert utca 10. Kondor Erzsébet, Bethlen utca 59. Kulcsár Imréné, Kálvin tér 4. Komoróczy Imréné, Thaly Kálmán u. 11. Kiss Ferenc, Kálvin tér 5. Karai Sándor, Kollégium. Karai Sándorné Kollégium. Ethey László, Kálvin tér 12. Kókay Lajos, Szegfü utca 24. Dr. Mező Sándor, Simonyi ut 17. Miszti Károly dr., Vilmos körut 4. Mező Erzsébet, Darabos utca 39. Nagy András, Kálvin tér 17. May Andor, Károly F. József utca 5. Nyári Béla, Kálvin tér 11. Nagy Sándor, Füvészkert utca 6. Oláh Lujza, Rákóci utca 46. Dr. Payer Dezső, Rákóczi utca 42. Popovics Gyuláné, Simonyi ut 10. sz. Roncsik Tibor, Poroszlay ut 8. Rábold Gusztáv, Poroszlay ut 29. Sass Béláné, Péterfia utca 33. Dr. Sallay Lajosné, Károly F. J. ut 7. Ifju Szőllőssy Sándor, Bárczi utca 7. Szondy György, Füvészkert utca 12. Szilády Zoltán, Hüvelyes utca 10. Szathmáry Zoltán, Eötvös utca 54. Szolnoky Gy., Kálvin tér 16. Telegdy György, Kálvin tér 3. Dr. Tankó Béla, Egyetem. Dr. Uzonyi Barna, Rákóczi utca 42. Varjassy Pál, Darabos utca 17. Wallner Gyula, Bethlen utca 27. Wekerdy Béláné dr., Erdő-sor 15.

Póttagok:

Nagy Andrásné, Kálvin tér 17. sz. Oláh Róza, Rákóczi utca 46. Dienes Józsefné, Füvészkert utca 16. Dr. Ujfalussy Géza, Kálvin tér 5. Kiss József, Szegfü utca 3. Özvegy Kovács Jánosné, Nyil utca 23. Dr. Riesz Istvánné, Homok utca 102. Buttka Gy., Eötvös utca 12. Torma Piroska, Eötvös utca 26. Szathmáry Rózsi, Pályaudvar. Dr. Radetzky László, Homok utca 33. Dr. Frick József, Hadházi u. 30-c. Karabélyos Zoltán, Bem utca 4. Özvegy Vántsa Györgyné, Bethlen utca 55. Kovács Gyula, Péterfia utca 61. Dr. Poroszlay István, Eötvös utca 15. Poroszlay László, Eötvös utca 15. Dr. Nagy Samu, Péterfia utca 2. sz. Szalkai Sándor, Bárczi utca 5. Gyarmathy Mihály, Gyöngyvirág utca 19. Özvegy Buzás Kálmánné, Hatvan u. 1. Papp Imre, Simonyi ut 26-c. Lovas Rezsőné, Darabos u. 38. Kulcsár Imre, Kálvin tér 3. Özvegy Kóta Lajosné, Hatvan utca 1. Özvegy Veréb Lajosné, Darabos utca 37. Bahunek Elemérné, Komlóssy ut 4-a. Szentpétery Ferencné, Darabos utca 35. Rázsó János, Hatvan utca 1. Özvegy Kaisler Albertné, Thaly Kálmán utca 5. Dienes József, Füvészkert utca 16. Özv. Kulcsár Endréné, Sinay Miklós utca 17. Hegyi Mihály, Hadházi utca 6.

A Péterfia utcai egyházrészben tulajdonképpen a munka már szeptember 1-én megindult. Ugyanakkor kezdődött meg a Biblia-kör, amelynek tagjai nemcsak az ige meghallgatására gyülnek össze, hanem onnan széjjelmenve, a jótékonyságban is igyekeznek forgolódni. Már eddig is sok ruhát gyüjtöttek össze a szegény gyermekek számára. Ezenkivül adakozások is történnek. A Biblia-kör minden szerdán este félhéttől félnyolcig tartja óráit, a tanitói otthon ban, Kálvin tér 17. sz. alatt, Siposs Imre lelkész vezetése mellett.

Csütörtökön délután 4 órától háromnegyed 6-ig nők, különösen leányok részére munkaórát tartanak, amely alatt jótékony célra készitenek kézimunkákat, hogy ezzel is ellássák az egyházrész szükségleteit. A leányokat önként vállalkozott urinők vezetik, akik minden alkalommal közöttük vannak. Ezeknek az óráknak végeztével Hegedüs Kálmán segédlelkész tart rövid áhitatot.

Nagyon szép munkát végez még az egyházrész diakonisszája: Ella testvér, aki fáradhatatlanul látogatja a családokat és azok körében rámutat azokra a nagy lelki munkákra, melyek a közel jövőben várnak minden református férfiura és nőre. Éppen ezért kivánatos volna, hogy mindenütt a legnagyobb szeretettel fogadják őt és támogassák nehéz munkájában.

A közel jövőben még erőteljesebben megkezdődik az egyházrész munkája, több körzet alakul meg és ezekben mindenki a maga intelligenciája, tehetsége, vallásos buzgóságának megfelelően megtalálhatja azt a munkát, ahol nem mint hivatalos presbiter, vagy tanácsos, hanem, — mint az egyháznak hü tagja is, — szivvel-lélekkel dolgozhatik.

Elsőrendü kivitelü
ebédlő berendezés
eladó.
Weisz Ferenc asztalosmester Fürdő ucca 4. Telefon 10-89

Mérték után
gyönyörü férfi-, fiu- és gyermekruhák és télikabátok a
Magyar Ruhaiparnál
Arany Bika épület. Bejárattól jobbra.

Magyar Hét a fa és szénkereskedelemben

Irta: **Székely Nándor**, cégvezető.

A Magyar Hét — sajnos — a tüzifa szakmára csak kis mértékben vonatkozott, mert erdőségünktől megfosztott bennünket Trianon s bár a fa, melyet árusitunk, magyar ültetés és magyar talajban nőtt, összeszorul a szivünk, ha a gyönyörü fekvésü, dus erdőségünkre gondolunk, amit mi oly gonddal, szeretettel és észszerüen termeltünk, ma kizsákmányoló, brutális kezek tarolják büszkeségünk.

A Magyar Hét sokkal nagyobb mértékben vonatkozik a szénre, — mert a belföldi termelés teljesen fedezni tudja a hazai szükségletet, ugyannyira, hogy import szénre nincsen semmi szükségük. Ha megszivleljük, hogy a legutóbbi statisztikai kimutatás szerint külföldi szénből cca 70 millió arany korona értékü szenet importáltunk, megállapithatjuk, hogy külkereskedelmi mérlegünk cca 60 százalékát teszi ki. Ez a százalék mindennél világosabban beszél, mert szemünkbe vágja nemtörödömségünket s kimutatja maradiságunk évtizedes átkát annak a rossz felfogásnak, hogy csak az a jó, ami külföldi.

Tegyük magunkat tul ezen a téves meggyőződésen és fogadjuk szeretettel most a magyar héten az immár bekövetkező téli szezon alatt a magyar szenet s próbáljunk törődni az észszerü tüzelés iránt és fütési rendszerrel, mert akkor eleget teszünk a magyar hét gondolatának s biztosan tudom, hogy a téli szezon zártával a tüzelőanyag megtakaritással háztartásunk mérlegét is tetemesen megjavitja.

Csodálatos az a nemtörödömség, ami mutatkozik a tüzelőanyag beszerzésénél és a kályhák megválasztásánál és bizony még nagyobb gondatlanság az, hogy nem ismeri a fogyasztók nagy százaléka a fütést. Mindenre van előadás, mindenre tanitanak az iskolában, de az okszerü fütésről nincsen szó sehol! Pedig a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett nagyon zsebbevágó és mindenkinek nehéz gondot ad a tüzelőanyag beszerzése.

Hogy mennyire nem ismerjük a tüzelést mutatja az a tény, hogy az Alföld fogyasztja a legtöbb fát, szalmát, sőt trágyát is eléget, ahelyet, hogy a trágya hiányában szenvedő földnek adná, mindennél világosabban beszél. Oktalanság egyedüli jóltevőnket, a földet kizsákmányolni, kiéheztetni és legyöngiteni. Az elfütött évi szalma értéke kb. 10 millió pengő, s meleget vajmi keveset ad, mert 100 kg szalma fütő értéke alig ér fel 30 kg. szénével, fából kétszer annyi kell, mint szénből. A szárított trágya, amit a falusi és tanyasi háztartás elhasznál, szintén egyharmadát adja a szén melegének. Szembetünőbb ha pazarlásunkról egy kis kimutatást készitünk:

100 kg szén ára	4.— P.	
100 kg fa ára	3.40 P	
100 kg szalma ára	3.20 P	
100 kg szárított trágya ára	9.— P.	

ha most a fentiek után elgondoljuk, hogy egy mázsa szénben rejlő 4 pengő értékü meleget:

200 kg fából	2x3.40	6.80 P.
300 kg szalmából	3x3.20	9.60 P.
300 kg sz. trágyából	3x9.	27.— P

pengőért kapjuk, ugy nyilván való, hogy a magyar nemzeti és mezőgazdasági károk mellett ez a tüzezlés menynyire drága. Az ily tüzelés minden drágasága mellett még egészségtelen is, mert a tüzelőanyagban oly szegény Alföldön a szoba benmelegitést a boglyakemence végzi és az égést tápláló levegőt nem a szobától kapja, hanem kivülről s ezáltal a szoba egészséges levegő cirkulációját kikerüli, ami által elősegitője a tuberkulózisnak.

Okolicsányi Kuthy Dezső megállapitása szerint a tuberkulózis elterjedése a lakások fütési viszonyaival van a legszorosabb összefüggésben. A tuberkulózis statisztikája és térképe szomoruan igazolja e tényeket, mert legcsekélyebb a tuberkulózis az erdőben és szénben gazdag vidéken, legnagyobb az Alföldürk tüzelőben szegény területén.

A fentieket megszivlelve, most a Magyar Héten, a magyar téli szezonban fogadjuk meg, hogy nagyobb szeretettel fogaduk a magyar szenet, amit szorgalmas magyar kezek termelnek és több érdeklődést mutatunk az okszerü gazdaságos tüzelés iránt, mert akkor nyugodtan mondhatjuk, hogy ezen a téren is eleget tettünk a Magyar Hét gondolatának.

A Magyar Héten a főváros 50 vagon lengyel burgonyát hozatott be

Budapest, november 13. A Faluszövetség igazgatóválasztmánya tegnap tartott ülésén Mayer földmüvelésügyi miniszter megnyitóbeszédében rámutatott arra, hogy minden állam a mezőgazdasági termékek fokozottabb előállitására törekszik. Különösen imponál az az erőfeszités, amelyet **az olasz nemzet a mezőgazdasági termelés megjavitásának érdekében kifejt.** Nekünk is elsősorban arra kell törekedni, hogy agrártermékeink feleslegeit exportálni tudjuk. E munkában eddig is rásztvett a Faluszövetség és a jövőben nagyobb lendülettel fog a versenyképes mezőgazdasági termelésért és értékesitésért küzdeni.

Dr. **Schandl** Károly, ny. államtitkár a Magyar Hét jelentőségéről beszélt, melynek célja az exportfejlesztés és az import csökkentése. **Nagyon kellemetlen ünneprontás is történt a Magyar Héten akkor, amikor az idei burgonyatermésünk teljesen fedezi a belső fogyasztást, a főváros 50 vagon lengyel burgonyát hozatott be.**

Mayer miniszter hangoztatta, hogy **mezőgazdasági termelésünk teljesen fedezi a szükségleteket. Külföldi burgonya behozatalra a kormány nem adott és nem is adhatott engedélyt, mert a burgonya behozatala teljesen szabad. A főváros mellőzte ebben a mezőgazdasági lakosság érdekeit, de nem szolgálta a főváros lakosságáét sem, mert a lengyel burgonya többe kerül, mint a magyar. Nagy veszedelem rejlik abban, hogy a burgonyabehozatallal ujból betegséget hurcolhatnak be,** amelytől pedig a földmüvelésügyi kormány és a különböző gazdasági intézmények sikeresen óvták meg a magyar burgonyatermelést.

Schandl Károly tartott azután előadást, a mezőgazdasági versenytermelés fejlesztéséről.

Rádió Egyesületet Debrecennek

Valamelyik nap feljött hozzám egyik ügyvéd ismerősöm. Közismert komoly meggondolt uriember. Nézze öcsém-uram — mondta komoran — megkérném én Önt valamire. Jöjjön le hozzám és nézze meg a rádiomat, hogy lehetne-e rajta segiteni, mert én azon a ponton vagyok, hogy veszek egy fejszét és széjjel verem az egészet.. — Tekintettel arra, hogy a géprombolásnak már régen ellensége vagyok, megigértem, hogy megnézem a gépet.

Nagyon jellemző eset. Rendkivül sokan vannak, akik tényleg ott állanak, hogy elő a baltával... Nincs akihez forduljanak komoly és megbizható szaktanácsért. Ha szaküzlethez fordulnak, a tanács rendesen igy kezdődik: Ki kell cserélni a lámpát, ki kell cserélni a hangszórót, stb. Természetesen cserélnek, cserélnek... és a gép marad a régi. — A fentebbi ismerősömnek egy ötlámpás soha ki nem neutralizálható neutrodinja, egy régi tipusu tölcséres hangszóróval 900 pengőjébe(!) van idáig és még mindig rossz. Ilyesminek nem szabadna előfordulni.

Komolyan jó rádiót igen keveset lehet hallani és igy a közönségnek nincs módjában összehasonlitást tenni, hogy az ő gépe jó-e vagy nem. Igy történhetik azután meg az, hogy egy csomó botrányosan rossz rádió boldogan tudatlan tulajdonosa vallja és szavaja, hogy a gépe jó, sőt ha maga fabrikálta természetesen a legjobb az egész városban. Közben kegyetlenül torzit ugy a saját gépe, mint a szerencsétlen szomszéd gépe, amely különben lehet, hogy egész elsőrangu, kitünő hangszinezetü vevőapparátus, mégsem lehet vele kifogástalanul venni. Ugyanis a gépnek korántsem kell begerjednie és fütyülnie és mégis tönkre lehet vele tenni a szomszéd élvezetét. — Mindnyájan tapasztaltuk már, — hogy a gépünk minden ok nélkül el kezd torizatni, lehalkul, stb. — Ezek a zavarok a ráidó terjedésével mindinkább szaporodnak.

Felvilágositó munka kell ide, — hogy végre türhető állapotok legyenek. Ez közérdekü kérdés. **Itt sok ezer debreceni lakos esti szórakozásáról van szó.** Ezen segiteni csak egyesült erővel lehet, és épen ezért: Rádió egyesületet Debrecennek.

Az egyesület programja nagyjában a következő volna:

Szaktanács függetlenül minden üzleti érdektől. — A szaktanácsot tényleg hozzértő komoly szakemberek adják, még pedig a következőket:

Antennák felszerelésének ellen:őrzése, hogy azok egymásra való hatása a minimumra csökkentessék.

Tanfolyamok rendezése.

Motorzavarok felderitése és elfolytása.

Laboratórium felállitása pontos mérések és kisérletek részére.

Szakkönyvtár felállitása. Külföldi folyóiratok járatása.

Képtáviró vevő felállitása. (Bécs hetenként kétszer képeket sugároz)

Rövid hullámu vevő és adó felállitása.

Volna tehát igen bő programm, csak legyen aki csinálja.

Hát létezik vagy nem létezik Debrecenben az a bizonyos Rádió-Club? És ha van, hát miért nem működik?

Munkára Urami! Igy igen messze vagyunk attól, hogy felcsendül jön az éterben:

„Allo, allo, ici radiphonique Debrecen....".

(W. F.)

Felhivás!

Felhivja a város adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1928. IV. évnegyedre esedékes együttesen kezelt közadó tartozását *novemben hó 15-ig napjáig fizesse be.* Befizetések a városi adóhivatal pénztáránál, vagy 31713 számu póstatakarékpénztári csekkszámlára eszközölhetők.

Azok ellen, kik fizetési kötelezettségüknek kellő időre eleget nem tesznek, a végrehajtási eljárás megindittatik.

Felháborító visszaélések egy francia segélyakció körül

Páris, nov. 13. A Populaire nagy cikkben leplezi le azokat a visszaéléseket, amelyeket a Guadeloupe francia gyarmaton fedeztek fel, azzal a százmillió frank pénzsegéllyel és nagymennyiségü élelmiszer mennyiséggel kapcsolatban, amelyet a francia kormány a tornádó által pár hónappal ezelőtt elpusztitott sziget lakosságának juttatott. — A gyarmat kormányzósága azzal az indokolással, hogy ha a négerek ingyen élelmiszert kapnak, akkor nem hajlandók tovább dolgozni, — az élelmiszer **szállitmány nagyrészét kereskedőknek adta el olcsó áron, akik viszont azt nagy nyereséggel adták el az éhségbe jutott lakosságnak. A kormányzó a nagykereskedők kivánságára — akik attól féltek, hogy az ingyen gabona számukra veszélyes konkurrenciát csinál — a segélyakció által küldött 2 ezer zsák lisztet fedetlen rakpartra rakatták ki, ahol a heteken át tartó eső következtében a liszt a fogyasztásra teljesen alkalmatlanná vált, holott a közelben levő csendőrségi épületekben minden nehézség nélkül el lehettt volna helyezni.**

Hus- és zsirszükséglet

valamint

finom felvágott és kolbászáruk

ugyszintén

tejmalac és minden csemegeáruk leggazdaságosabban

Horváth Gábornál, Kossuth-u. 13

vásárolhat. Telefon 6-76.

Csapó ucca 93. a. fióküzletben száraz kolbász 2 pengőtől kezdve.

A „vizes nyolcas“

Tisztelt Szerkesztő úr!

B. lapunk (kérem ne vegye rossz néven, hogy plurális mai estaticusban: méltóságos többesben mondom ezt, de tessék elhinni, nekünk debrecenieknek a „lapunk“ valóban csak a „Debrecen“) f. hó 10-iki számában napvilágot látott A Magyar Hét című, „olvasó elleni merényletemet“ azzal a szignóval fejeztem be: egy magyar-hetes „vizesnyolcas“. Hozzáfűztem még csillag alatt azt a fenyegetést is, hogy ezekről a vizesnyolcasokról, akik szintén tiszteletreméltó közkatonái a Magyar Hétnek, — többet a jövő héten!

Ennek a fenyegetésszerű ígéretemnek i s óhajtok eleget tenni, amikor megírom, hogy mi, vagyis inkább ki, az a vizesnyolcas, miért közkatonái — sőt alábbiak szerint generálisai — ők a Magyar Hétnek, továbbá milyen véletleneken mulik sokszor egy-egy ilyen kifejezés használta és végül: mi okból írtam multheti levelem végére, ennek a mostani levelem megírásának okát képező „magyar-hetes vizesnyolcast“.

A pénzügyi és kereskedői beamter életében sok számadatnak, másik sok számadattal való egybevetésénél igen gyakran előfordul, hogy „valami nem egyezik“. Ilyenkor kerül rá a sor az á. n. egyeztetésre. Nem tudom, véletlen-e, de az bizonyos, hogy majdnem mindig a — végén szokott a hiba kibukkanni. Ez az oka, hogy a „jó egyeztető“ — kabalából — mindig hátulról kezdi ezt a munkát. Én is ilyenféle kabalából megfordítom a sorrendet és előljárónak az okot írom meg a magyar-hetes és vizesnyolcas kifejezés általam történt használatának.

Az ok kettős. Egyik, mert ez a szófüzés tetszett nekem. Mint a debreceni csizmadiának a kéjgáz és kiírta a cégtáblájára, hogy „Bokros István csizmadia és kéjgáz“. A másik ok: irodalmi műveltségem stilisztikai alapelemeinek gyümölcse. Annakidején a stilisztikában tanultuk az alliterációt. De szép idők is voltak azok és szépek az alliteráció példái: Adjon Isten bort, búzát, békességet, Mákot, makkot, mogyorót, vagy:

Nyögte Mátyás bus hadát

B é csnek b ü szke vára, vagy:

V a k vezet v i lágtalant stb.

Régen volt. Az alliteráció körülírását már el is felejtettem. Visszaidézni akartam emlékezetembe, megnéztem egy mindentudóban és mert igen természetes, hogy nincs lexikon-„utalás“ nélkül az Alliterációnál utalt az Alakzatra, ez a Betürimre, meg a Fonetikai figurára, azután az Ismétlésre és így tovább: annominatio, anaphora, epiphora, gradatio stb. Tovább azután nem is kerestem. Ezeknek az alliterációknak egyike a „magyar-hetes vizesnyolcas“! És most lássuk a véletlent. A napokban kutattam az irodalmi (talán inkább irodai! Szerk.) antikvitásaim között és a kezembe akadt egy kis füzet: „A pesti tájszólások kis szótára. A helyszinen eszközölt gyüjtés alapján összeállította: Egy pesti benszülött, 1904“. címlappal. A füzetkének már az alakja is érdekes. Kicsiny, mellényzsebben elférő és abban hordható„ olyan, mint azok a bizonyos kis pirosfededlü 10.000 német, olasz, francia s z ó trejtő s z ótárak (benne vagyok az alliterációban!) Lapozgatni kezdtem. A szerző neve nem szerepel benne (Már akkoriban is féltem „műveimnél“ jelezni a nevemet!) de az előszó, melyet szó szerint idézek, indokolja ennek hiányát. „Előszó. Az itt következő kis szótár korántsem akar nyelvészeti munka színében feltünni. Mindössze csak raktára a Budapesten divatozó a r g o t-szavaknak s mint ilyen, természetesen nem is tökéletes. Amennyi hamarjában a tollam alá akad, annyit vettem bele. Egy büszkesége azonban van ennek a csöpp füzetnek. A maga nemében, tudtommal, az első munka. Mindenütt hallunk és olvasunk a romlott pesti nyelvről, melynek furcsa szavai és szóképzései már sokhelyütt az országban divatoznak, — de így, egycsomóba még nem állította össze senki a pesti tájszólás szavait. Figyelmeztetem az olvasót, hogy ez nem germanizmusok gyüjteménye, nem afféle Antibarbarus. Ami benne mégis germanizmus, az gúnyos értelemben a köznapi nyelvben használatos és azt Pesten tudatosan, mintegy tréfából mondják így az emberek. Például: „Hagyja hallani“ — mondják tréfásan a „Lassen Sie hören“ úgynevezett műfordítását. De ez aztán megmarad vidám tájszónak és itt-ott használatos. Az itt összeszedett szavak és hasonló kifejezések adják a budapesti argót jeléül annak, hogy nagyváros vagyunk és hogy kávéházainkban, éjjeli tanyákon, klubokban, színházak körül, szerkesztőségekben, hivatalokban valóságos tájszólás alakult ki. Amit így össze lehetett gyüjteni, az következik itt ábécé szerint. Meg kell még jegyezni, hogy óvatosan kerültem a tolvajnyelv, a német és zsidós beszéd ama szavait, amelyek nem mentek át a legszélesebb körü közhasználatba“. Igy az előszó. Az összegyüjtött szavak bizonyítják, hogy milyen fejlett volt fővárosunk argotja már 1904-ben is. Hát még manapság. Kár, hogy a „Debrecen“-nél már „hetek óta tartó pillanatnyi anyagtorlódás“ miatt nem tudom hozni az összes szavakat, miért is csak néhányat citálok, — elrettentő például.

Aljfi: aljas fiu. Bródziccer: anyagilag érdekelt gibic. Cvikli: dilema. Dögész: egészségügyi katona. Elintézni valakit: lefőzni. Frimfi: hülye, a Frim-intézetbe való (hol van már szegény Frim!). Főtanár: aki nagyon okosnak tartja magát. Főbarom: nagyon buta ember. Gutman: guta. Hülyönc: hülye. R. k.: régen kikeresztelkedett. Ujdondász: riporter stb., stb. s végül a V.-betünél a „V i z e s-n y o l c a s“: kereskedősegéd gúnyneve (mert a boltban vízzel 8-asokat rajzol.) S ezzel elérkeztem a magyarázatához annak, k i i s a z a „vizesnyolcas“ vagy inkább, kit csúfoltak 1904-ben ezzel a gúnynévvel.

Huszonnégy év alatt azonban nagyot fordult a világ. Ma már nem rajzol 8-asokat a kereskedősegéd, hanem a kereskedelem fontos tényezője, főnökének jobbkeze, segítőtársa, az üzlet lelke, mozgatója, akit tisztelet és becsülés illet, nem pedig gúnynév. Szerintem ez az elnevezés sem helyes, találó, mert „segéd kereskedő“ a helyes, azok ők valóban. Ma már a kereskedősegédek egyesületbe tömörültek, melyben kulturéletet élnek s ismerünk számtalan olyan segédet, aki ugyanannál a cégnél eltöltött 30—40 éves szolgálatát jubilálta, sőt vezetője annak az üzletnek, melyben mint inas kezdte pályáját. Fokozott szerep bár a segédekre a Magyar Héttel kapcsolatosan. Ők tudják, nekik van leginkább módjukban megkedveltetni, kínálni, ha kell — egy kis csalafintasággal — esetleg rátukmálni a vevőkre a magyar ipar készítményeit.

A debreceni kereskedelmi alkalmazottak máris megmutatták, a szebbnél-szebb kirakatok elkészítésével, hogy mit tudnak. Bizton hiszem, hogy akik ilyen szép „magyar“ kirakatokat tudnak készíteni, azok nemcsak akkor fognak magyar gyártmányt eladni a vevőknek, ha ezek kifejezetten ilyent kérnek, hanem akkor is rá fogják beszélni a magyart, hogy magyart vegyen, ha az illető vevő bármily oknál fogva keresné is a külföldit. Ilyen módon lesznek a kereskedelmi alkalmazottak a Magyar Hétnek, nemcsak közkatonái, hanem — generálisai! E reményben hajtjuk meg az elismerés zászlaját a debreceni kereskedelmi alkalmazottak előtt. Mint a germán mondja: Alle Ehre und Achtung: minden tisztelet és becsülés a Magyar Hét alkalmából — a derék segéd-kereskedőknek, — a vizesnyolcasoknak!

Debrecen, 1928 november 12.

Tisztelettel:

Tar János.

(Most már ezek után bevallom az i g a z i okot: azért írtam mult heti levelem végére a „vizesnyolcast“ hogy olvasóközönséget szerezzek, mert aki a z t a levelet elolvasta — kíváncsiságból talán — elszenvedi e z t a levelet is!)

Budapest székesfőváros az Auguszta szanatóriumban akarja elhelyezni beteg tisztviselőit

Egy bizottságot küldött Debrecenbe a szanatórium vezetőségével való tárgyalásra.

Debrecen közegészségügyének egyik legfontosabb intézménye az Auguszta Szanatórium, amelyet tudvalevőleg a József kir. herceg szanatórium egyesület tart fenn. Az Auguszta Szanatórium a legelterjedtebb betegség, a tüdővész ellen küzd és ebben a küzdelemben a szanatórium ma az országnak legelső ilynemü intézménye. Az Auguszta Szanatórium, amelynek élén az európai hirü kiváló tudós, dr *Geszti* József áll, egyre eredményesebben küzd a tüdőbetegségek ellen és a szanatórium érthetően egyre nagyobb látogatottságnak örvend, ugy hogy a szanatóriumot nemrégiben is ki kellet bővíteni.

A szanatórium majdnem minden jóléti intézménynek a betegeit befogadja és a szanatórium jó hirére jellemző, hogy Budapest székesfőváros is az Auguszta Szanatóriumba akarja elhelyezni tuberkulótikus betegeit. Ennek a célnak a megvalósitása érdekében a főváros vezetősége egy bizottságot küldött kedden Debrecenbe, amelynek tagjai voltak dr Wurmb Elemér fővárosi tanácsnok, a fővárosi alkalmazottak nemzeti szövetségének elnöke, Gulácska István, a fővárosi népjóléti hivatal igazgatója, dr Kaposi János tisztiorvos, dr Kabakovics János és dr Hauner István fővárosi törvényhatósági bizottsági tagok.

A bizottság megtekintette a szanatóriumot, ahol dr Geszti József igazgató-főorvos és Lukács Ernő gazdasági igazgató kalauzolták a bizottság tagjait, akik a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a szanatóriumban szerzett tapasztalataikról.

Az Auguszta Szanatórium ma férőhely tekintetében a legteljesebb mértékig ki van használva és igy abban az esetben, ha az Auguszta Szanatórium és a főváros között létrejön a megállapodás, abban az esetben minden valószinüség szerint egy teljesen uj pavillont fognak épiteni.

Az ujonnan átalakitott
Lókody étteremben
Veres Tóni
muzsikál!!

Bőrkabátok
Magyar Ruhaiparnál
Arany Bika épület.

SZINHÁZ ÉS MOZI

MÜSOR:

Szerda délután 3-kor, ifjusági előadás: **Gyurkovics fiuk.**

Szerda este, C) bérletben: **Ábris rózsája.**

Csütörtök délután 3 órakor, zónaelőadás: **Gyurkovics fiuk,** operett.

Csütörtök este D) bérletben: **Ábris rózsája.**

Péntek, bérletszünetben: **Régi nyár.**

Szombaton, bérletszünetben: **A Bizáky ház.** Közkivánatra.

Vasárnap délután fél 4-kor: **Éva grófnő.** Operette.

Vasárnap este, bérletszünetben: **Szeretl**[illegible] Revü-operett bemutató.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Ábris rózsája — ma és holnap este utoljára!

Ábris rózsája — két zsufolt háza valóságos tapsfergeteget rendezett az első két előadáson! Az egész város, társadalmi különbség nélkül a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozik az

ÁBRIS RÓZSÁJA

remek rendezéséről és fővárosi nivóju előadásáról.

Ábris rózsája — pazar szereplői: Szigeti Jenő, Tamás Benő, Misoga László, Csapó Mária, Halasiné, Lázár, László Gyula, Thuróczy, Tömeges jegyváltás.

Szeretlek — a Király szinház sláger-revü operettje vasárnap kerül bemutatásra, este.

Szeretlek-ben mind a négy primadonna: Timár Ila, Kovács Terus, Ferenczy Marian és Tihanyi Jutka fog egymással vetekedni toilett, tánc és játék tekintetében.

Szeretlek — komikusai: Misoga, Tamás, Sugár, Szigeti Jenő.

Szeretlek — rendezője: Remete; karnagya: Szathmáry. Az uj diszletek tervezője: Bercsényi Tibor.

Ifjusági előadások: szerdán és csütörtökön délután 3 órakor: **Gyurkofiuk.** Az iskolák által ki nem váltott és megmaradt néhány jegy 10—12 és 2—3 óráig váltható ki.

Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal: **Éva grófnő,** Timár Ila, Ferenczy Marian felléptével. Jegyváltás.

Csillárszereléshez is értő, jó bizonyitvánnyal rendelkező ügyes villanyszerelőt felvesz a Csokonai szinház. Jelentkezés szerdán és csütörtökön délelőtt 11—12 óra között, — az igazgatóságnál.

MOZGÓSZINHÁZAK MÜSORA

Vigszinház: Az évad legnagyobb filmeseménye! Itél a Dnyeszter (Oroszország lángokban) Olga Csehova legjobb szerepében.

Apolló: Csak felnőtteknek! Korda Sándor mestermüve! Szép Heléna szerelmei, Mythologiai szatira, Korda Mária, Lewis Stone, Ricardo Cortezel.

Jönnek! Földalatti Neywork, Keringőkirály.

Hétfőtől — **Vigszinházban:** Világháboru.

„Meteorban" szerdán: Csak felnőtteknek! **„Monte Carlo asszonya."** Regényes történet 8 felvonásban. Harry Liedtke és Erna Morenával. És a fényes kisérő müsor. Előadások: 6 és 8 órakor.

A Magyar munkásnak ad kenyeret, ha harisnyáit *Benyáts Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18. szám. Tisza-palota.

Molnár János a felsőház kisgazda tagja hirtelen meghalt a nyiregyházi gazdagyülés után

Utódja a felsőházban Vásáry József, debreceni gazdálkodó lesz.

Az uj felsőháznak egyik jellegzetes alakja halt meg tragikus körülmények között. **Molnár** János felsőházi tag, volt nemzetgyülési képviselő, vasárnap résztvett a nyiregyházai gazdagyülésen. A gyülésről eltávozása után a villamosmegállónál várakozott; hirtelen rosszul lett, összeesett és azonnal meghalt. Agyvérzés okozta halálát. Molnár János érdekes alakja volt a felsőháznak, a melynek folyosóin sürün tünt fel a volt tanitó és kisgazda szép, ezüstöshaju feje, kifényezett csizmája, ezüstgombos dolmánya. Politikai szereplése az első nemzetgyülés idején kezdődött. Emlékezetes győzelmet aratott az 1920. évi választáson, Sárospatakon herceg Windischgraetz Lajossal szemben. Annak idején országos feltünést keltett, hogy a petícióval megtámadott mandátumot különböző választási szabálytalanságok miatt megsemmisitették. Az uj választáson ismét felvette a küzdelmet régi ellenfelével szemben, de kisebbségben maradt. A mezőgazdasági kamarák megalkotása óta itt fejtett ki vármegyéjében igen élénk munkásságot; Sárospatak politikai és gazdasági életének sulyos szavu tényezője volt. A mezőgazdasági kamarák küldötték a felsőházba. Kedden temetik Sárospatakon.

Utódja a felsőházban **Vásáry** József, debreceni gazda lesz.

Megnyitó előadás a Szülők Iskolájában

Dr Veress István a gyermek rossz tulajdonságairól.

A Szülők Iskolája tegnap este hat órakor tartotta megnyitó előadását a városháza közgyülési termében. Városunk érdeklődő szülőinek és nevelőinek egész lelkes tábora töltöte meg zsufolásig a közgyülési termet. A városi dalegylet a tőle megszokott nagy precizitással adta elő *P. Nagy* Zoltán *„Vágvölgye"* cimü országosan ismert kompozicióját. Utána *Balla* Ernő a törvényhatóság népmüvelésügyi titkára sajnálattal jelentette ki, hogy dr *Csürös* Ferenc kulturtanácsnok váratlanul közbejött más hivatali elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg ezen megnyitó előadáson. Majd lendületes beszéd kiséretében ismertette a szülők iskolájának feladatát, hivatását, különösképen kiemelve azt, hogy társadalmi életünk sok-sok baján csakis a modern nevelés által segithetünk. Ennek az eszmének szolgálatában áll a szülők iskolája, amely sorozatos előadásokban igyekszik megvilágitani azokat a nevelési kérdéseket, melyek hivatva vannak a jövő generációjának oly egészséges közszellemben való kifejlődését biztositani, melynek nyomán nemzeti életünk boldogabb korszakát remélhetjük.

Majd dr *Veress* István tanitóképző intézeti igazgató, városunk közismert nagytudásu pedagógusa tartotta meg általános figyelem közepette előadását: *„A gyermek rossz tulajdonságai: Hazugság"* cimen. A mai nevelés szempontjából nagy jelentőségü az, hogy a gyermek és ifju lelkivilágában kellő formában legyenek elmélyitve, megrögzitve azok a lelki motivumok, melyek a későbbi időben olyan hatalmas eredményeket biztositanak. Foglalkozott az előadó az igazmondással, mely különös jelentőséggel bir a társadalmi érintkezés kapcsán az egyéni érték megbecsülésében.

Érdekes példák felsorakoztatása mellett mutatta be a gyermek és a szülők érintkezésében az igazságra való nevelés nagy jelentőségét. Különösen nagy szerepet szán a szülőnek, kinek egyénisége mint példa feltétlenül irányitólag hat a gyermek lelki készségeinek kifejlesztésében. Foglalkozott a továbbiakban a gyermek rossz tulajdonságaival, a képzelet és önámitás helytelen megnyilatkozásaival, — majd rátért a különféle büntetések alkalmazására, melyeknél különösképen ügyelni kell arra a szülőknek, hogy gyermekeik, neveltjeik előtt tekintélyük csorbát ne szenvedjen. A pedagógus az iskolai élet ben megfelelő formában igyekszik tapasztalatai alapján a szükséges büntetéseket alkalmazni, de a szülő, kinél a gyermeke iránti szeretet befolyásolja a büntetések alkalmazását, nem képes elérni ugyanazokat a nevelői eredményeket. A hazugság minden erkölcsi eszményt kigunyol: Benne kifejezésre jut a szolgaság, akaratbeli gyengeség, rosszakarat, jogtalanság, méltatlanság. Feláldozza az igazságot és hühüséget, megsemmisiti a bizalmat és a hitet. *Végeredményben képes lerombolni a társadalmi élet alapelveit.* Azért minden időben harcol tak a hazugság ellen, mint a társadalom ellensége ellen. A leghatalmasabb eszköz, amellyel a hazugság ellen sikerrel küzdhetünk: *gyermekeinknek az igazmondásra való szoktatása s a gyermek egész életét átölelő erkölcsi nevelés.*

Előadását a hallgatóság nevében Balla Ernő népnevelésügyi titkár köszönte meg és az illusztris előadót a jelenlevő pedagógusok a közönséggel együtt meleg ünneplésben részesitették. Utána *Fábián* János, a Csokonai szinház kiváló müvésze nagy hatás mellett egy irredenta verset szavalt.

A Szülők Iskolájának eme fényesen sikerült előadása bizonyitékát adta annak, hogy ezen kulturintézmény a legszebb formában halad a fejlődés utján és városunk nevelőinek, szülőinek szolgálatában olyan eredményeket ér el, melynek hatásait mi sem bizonyitja jobban, mint az a nagy érdeklődés, mely ezen előadások iránt társadalmunk minden rétegében oly impozáns keretek között nyilvánult meg.

Varju Irma zongoraestje

November 17-én a Debreceni Zenede diszteremében igen értékes és nivó shangversenyt illetve zeneestélyt ad Varju Irma, az európaszerte ismert zongoramüvésznő. — Még a mult évről emlékezhet a zenekedvelő közönség arra a sikeres estre, amit hollandi utja után aratott Debrecenben Varju Irma. *Kivételes tehetségü, zenei elhivatása magaslatán álló müvésznő Varju Irma, akinek zongoraestje zenei esemény.*

Müsorán a leghiresebb mesterek legszebb müvei szerepelnek. Weber, Beethoven, Dohnányi és Liszt négy remek alkotása.

Varju Irma zongoraestjét nagy érdeklődés előzi meg, mely sikerekben biztosan lesz olyan, mint az eddigi szereplései voltak: sikerthozó.

Uj könyv

„A RÉGI MAGYAR JUHÁSZAT".

Irta: Vitéz Málnási Ödön dr.

A Hortobágy egyre több szót, több könyvet kér a magyar tudománytól, tudománnyal foglalkozó tudósoktól és ma már hortobágyi irodalomról beszélhetünk a szó legnemesebb értelmében. A sok kutató, anyag feldolgozó, emlékmentő közül elég legyen most megemliteni dr Ecsedi István és Györffy István nevét, akiknek munkásságához, hogy ugy mondjuk kedvetadó teljesitményéhez méltán csatlakozik vitéz Málnási Ödön dr 42 oldalas könyvecskéje.

Vitéz Málnási Ödön alig pár hete, hónapja bocsátotta utjára Hajduszoboszló történetét és most a régi magyar juhászatról irt igen értékes és egyben érdekes könyvet.

A könyvet csinos kiállitásban az Egyetemi Nyomda hozta ki egy térképpel és 16 helyén alkalmazott pásztor-képpel. Különösen érdekes része a könyvecskének a pásztornyelvészeti és csinos nóta-gyüjteménye. Levéltári adatokkal bővíti az eddigi adatokat és az egész könyvön megérzik, hogy huzamos időt töltött a szerző a pásztorok között, mint jó megfigyelő. Kedve, hangulata, lelkesedése van a szerzőnek megmentésre felvett tárgyához, mig igaz, sallangtalan magyar nyelve külön érték a munkájában.

Mindenesetre nagy szolgálatot végzett, mikor a hanyatló, pusztuló juhász élet menthető értékeit szedte nemesveretü sorokba.

Z. K.

Teákban

Vásároljon könyvre!!!

elsőrendü

Zsatkó Jenő

Szent Anna-u. és Batthyány-ucca sarok

Legolcsóbban **fest, tisztit**

Weisz, Arany János-u. 9.

Gyász esetén tizenkét óra alatt fest.

A NAP HIREI

Mikor a király olvasni tanul

Kicsi, szöszke fiu. Olyan, mint a vele egykoru többi gyerek, azzal a különbséggel, hogy az ő gyermeksége egy királyi ingatag koronával is sulyosbitva van. Meg aztán még az is nagy különbség, hogy a vele egykoru gyermekek szabadon futkározhatnak, játszhatnak még királyosdit is, de ő már nem játszhat, hanem komolyan királynak kell lennie. Pedig tessék csak elképzelni, hogy mit jelent az ilyen korban komolyan királykodni. Teszem azt, adódik egy igen pompás, parádés ünnep, hol katonaság, hivatalok, nagy és kis emberek boldog fintorral elvonulnak a király előtt és akkor, — no de ilyet — pont akkor jön egy bolondos kedvü pillangó, ami czerszer jobban érdekli a királyt, mint minden más, de mégsem futhat utána, hanem gépiesen, százszor és százszor egymásután tisztelgésre kell emelni kicsi kezét, mert ez az előirás — királyok számára. Tessék csak elképzelni az efféle rettenetes állapotokat s akkor akárki beláthatja, hogy Mihály román királynak nincs is olyan felette jó sorsa az életben. Ez azonban még mind semmi. Most jön aztán az igazi kellemetlenség. Meganancsolták magának a királynak, hogy tessék csak elővenni azt az A. B. C.-t és szorgalmasan tanulni kell irni, olvasni, mert a huszadik század igy kivánja. Van ennél kellemetlenebb üay egy király számára a földön? Bizonyára nincs. Én pl. megértem a szegénu kis király keserves helyzetét, bár nem szivesen lennék a tanitómestere sem. Nem, megmondom őszintén, hogy nem. Nem pedig azért, mert sohasem tudnám, hogy az általam irni tanitott király nem rajtam próbálná-e ki a tudományát azzal, hogy a halálos ítéletem aláirásával bizonyitaná be irástudományát. És tessék elhinni, igaza volna. Igaza, mert vagy király az ember és akkor ne kinozzák ábécével, vagy pedig nem király és akkor el van intézve a dolog annak rendje-módja szerint. Mihály király bizony éppen elég kellemetlen helyzetben volt ábécé tanulás nélkül is. A román királyság üaye elég gondot ad — tanulás nélkül is.

— **Evangelikus bibliaóra** lesz folyó hó 14-én, szerda délután 6 órakor a Miklós uccai ev. egyház épületében. Tartja Labossa Lajos h.-lelkész.

— **A gazdasági akadémián zavartalanul folynak az előadások.** A gazdasági akadémián — értesülésünk szerint — az előadások zavartalanul folynak, az összes zsidó hallgatók is részt vesznek az előadásokon.

x **Igazi müélvezet a Liener fényképész kirakatainak megtekintése, Csapó ucca 1. szám alatt.**

Leszurta barátját, mert csufnevén szólitotta

A tábla elrendelte a vádlott elmeállapotának megvizsgálását.

Ez év május 25-én Nyirrohod községben halálosvégü verekedés folyt le. Éles Károly földmives leszurta Czifra Sándor földmivestársát. A halálos verekedés után megindult vizsgálat során a nyiregyházi ügyészség szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat Éles Károly ellen; a nyiregyházi törvényszék pedig a vád értelmében 8 évi fegyházbüntetésre itélte.

Éles Károly és Czifra Sándor között a verekedés abból keletkezett, hogy a két legény a szőlőföldön szőlőkötözés közben egymással hec celődve összekapott. Czifra a heccelődés során azt mondta Élesnek:

— Mit akarsz te „Cicu?"...

Cicu csufnévvel csufolták Éles Károlyt, aki ezért roppant haragudott. Most is egy szőlőkarót rántott elő s azzal rohant Czifra felé, hogy megveri. Czifra a karót megragadta, mire közöttük dulakodás támadt. Ennek során pedig Éles a kezében lévő háncsvágókéssel mellbedöfte Czifrát.

A kés a legény szivét járta át és azonnali halált okozott. — Éles Károly ügyében a nyiregyházi kir. törvényszék hozott ez év nyarán itéletet. A biróság az ügyészség vádja értelmében **szándékos ember ölés büntettében mondotta ki bünösnek Éles Károlyt és 8 évi fegyházbüntetésre itélte.**

Felebbezés folytán került ez az ügy a debreceni kir. itélőtábla Várady Sándor tanácsa elé, ahol a tárgyalás során a védő inditványára a biróság elrendelte a vádlott elmeállapotának megvizsgálását, — mert könnyen feltehető az, hogy a vádlott, Éles Károly nem épelméjü.

A vádlottnak ugyanis semmi oka nem volt arra, hogy Czifra Sándor életét kioltsa, haragban soha nem volt az elhalttal. Az elmeállapot megvizsgálásának elrendelése után a tábla a tárgyalást az orvosi vizsgálat eredményének beérkezéséig elnapolta.

— **A Mansz. Erzsébet énekkar estélye.** A Mansz. Erzsébet női énekkar müsoros megnyitó estélyét november hó 17-én, szombaton este 8 órai kezdettel tartja a Mansz. Széchenyi ucca 1. szám alatti otthonában, amelyre az érdeklődőket ezúton is meghivja a rendezőség.

— **Tóth Árpád emlékezete az Ady-társaságban.** Az Ady-társaság legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy legközelebbi előadását Tóth Árpád, a napokban elhunyt nagy magyar költő emlékének szenteli. A korán elhalt nagy lirikus debreceni származásu volt s igy az Ady-társaság kegyeletes kötelességet teljesit Debrecen város egyik büszkeségével szemben.

x **Müller legujabb Recipe könyv,** ügyvédi határidőnapló megjelent, kapható Springer könyv- és fotoüzletében Karácsonyfa üvegdiszek, angyalhajak, csillagszórók, lametták, legolcsóbb beszerzési forrása.

— **Rubinstein Erna hangversenye a newyorki Metropolitan-ban.** Rubinstein Erna, a fiatal magyar hegedü müvésznő megkezdte amerikai turnéját. Johnston, Amerika egyik leghiresebb impresszáriója, (aki a fényes bokszmeccseknek köszönheti nagy vagyonát) vezeti ezt a turnét és 3 évre kötötte le Rubinstein Ernát. A magyar hegedümüvésznő hangversenyeinek sorozatát New-Yorkban a Carnegie-Hallban kezdte meg. A hatalmas terem, — igy irják az amerikai ujságok, — zsufolásig megtelt. Eddig a szezón indulása óta három hangversenye volt New-Yorkban. A newyorki Musical Amerika cimü nagy zenei revü legfrisseb száma pedig egy bennünket is érdeklő hiradással szolgál Rubinstein Ernáról. A hiradás szerint dec. hó másodikán a newyorki Metropolitan Opera House-ban lép fel. Ez a hangverseny Rubinstein Erna pályájának legfényesebb állomása.

Aki olcsó, megbizható és izléses
magyar gyártmányu cipőket
óhajt vásárolni, az keresse fel a 3 évtized óta fennálló
Neumann Testvérek
cég
főtér 43. szám alá áthelyezett és teljesen ujjá átalakitott modern és **kizárólagos magyar gyártmányu cipők** gyári raktárát.
Megbizható egyének részletfizetésre is vásárolhatnak.

Husz év multán

Sétálgattunk régen . . . régen
— A napot már nem tudom —
Rózsás kertben, kéz a kézben
Mentünk együtt egyuton.

Szóltam hozzá szerelmesen:
„Hallgasson meg . . . megsugom,
Járjunk mindig Egyellenem
Egy cél felé, egy uton;
Igy a boldogság révébe
Jutunk együtt biztosan!"
Ő megcsókolt . . . S már husz éve
Járunk együtt, egy uton.

Torma Sámuel

— **A Kereskedelmi és Iparkamara értesitései.** A debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltségével, hogy Mátészalka nagyközség országos vásárját mindennemü állatfelhajtással, 1928. évi november hó 19. napján tartja meg.

— **A francia-lengyel kereskedelmi szerződés reviziója.** Az 1924-ben megkötött francia-lengyel kereskedelmi szerződés reviziója végett Párisban tárgyalások indultak meg. E tárgyalások a magyar export szempontjából azért bírnak fontossággal, minthogy a lengyel vámtarifa szerződéses vámkedvezményeinek egyrésze a lengyeleknek a franciákkal kötött szerződése alapján áll fenn. — **Árunajánlat.** Lengyel gyár radiotechnikai cikkeket óhajt Magyarországon elhelyezni. Lengyel gyár fából készült gyermekjátékszereket importálna Magyarországra. **Képviselőnek ajánlkozik.** Krakkói cég, kozmetikai és galanteriaszakmabeli magyar cégek képviseletét óhajtaná át venni. — Az utóbbi ügyek ben bővebb felvilágositás nyerhető a Magyar-Lengyel Kereskedelmi Kamaránál, (Budapest, V. Akadémia ucca 9 szám).

x **Karácsonyi gyermek** felvételek **már megkezdődtek Ruzicskánál.**

— **Konferencia beszéd a róm. kath. templomban.** P. Olasz Péter, a kiváló tudós jezsuita atya, tegnap este Debrecenbe érkezett, hogy a Svetits intézet tanitóképzős és ipariskolás növendékeinek lelkigyakorlatot tartson. Ezzel kapcsolatban a szülőkhöz is fog szólni, hogy a serdülő ifjuság neveléséről, mint tapasztalt lelkivezető üdvös tanácsokat adjon. Erről a tárgyról már 27 városban tartott előadásokat és mindenütt a legnagyobb érdeklődéssel fogadták a mélyenszántó tanitást. Debrecenben a serdülő ifjuság nevelése cimen, november 15-én, csütörtökön este félhét órakor fog konferencia beszédet tartani, amelyre különösen azon szülők figyelmét hivja fel a plébániai hivatal, akiknek középiskolás gyermekeik vannak.

x **Debreceni gyermekek fotografusa Ruzicska.**

x **Szemüvegek készitője,** orvosi receptre is Nagy Kálmán látszerész, — Csapó ucca 12. szám. Javító mühely.

x **Legszebb gyermekképek Liener Bélánál!**

Magyar Ruháparnál.
Télikabátok
Arany Bika épület.

A Csokonai Kör 22-én délután tartja novemberi felolvasó ülését a Kollégiumban

Dr. Pap Károly, Oláh Gábor, Lázár Tihamér, Benyovszky Pál, dr ifj. Liszt Nándor és a Kántus az estély közreműködői.

A Csokonai Kör, mint minden évben, ez évben is megtartja november felolvasó-ülését. Az ünnepi ülés színhelye ezuttal a Kollégium diszterme, ideje november huszonkettedike. A novemberi felolvasó-ülést mindenkor a szomoru sorsu költő születésnapján, tizenhetedikén szokta megrendezni a Csokonai Kör, az idén ez nem lehetséges s ezért öt nappal későbbre kellett kitüzni.

A trad'ciónak megfelelően délután öt órakor kezdődik a felolvasó-ülés, melynek tárgysorozatát a nagyjából már megállapitotta a kör elnöksége. Elnöki megnyitót Pap Károly dr. egyetemi tanár mond. Oláh Gábor Csokonairól tart beszédet, melyben uj megvilágitásban mutatja be Csokonait, a költőt s az embert.

Lázár Tihamér, a Csokonai szinház fiatal tagja Csokonai verseket fog előadni. Előadását bizonyára az a siker fogja követni, amely a művész eddigi debreceni szereplését is koronázta.

A kör megalakulása óta kitüzött főcéljainak egyikét kivánja szolgálni azáltal, hogy a fiatal debreceni poétagárda két kitünőségét: Benyovszky Pált és ifj. Liszt Nándort is szerepelteti a novemberi felolvasó-ülésen. — Mindketten saját verseikből olvasnak fel.

Megnyitó- és szárószámként — a régi hagyománynak megfelelően — a Kollégiumi Kántus énekel Csokonai-dalokat, melyeket a hirneves kórus mindenkor a legkiválóbb interpretátora volt.

---

x Liener műterme Csapó ucca 1. Telefon 17-22. Este és borus időben felvételek müvilágitásnál!

— **Házasságkötések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Egresi György—Füze Erzsébet Hegyi Izidor—Silberstein Regina.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Veres Ferenc földmives, leány Julia, Seress László timár-segéd, leány Róza, Varjas Ferenc hentes-s, l. Erzsébet. — Kovács Géza földmives, fiu Géza. — Kozák György földmives, l. Gizella. — Somjai Gyula kereskedő-s, fiu István.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be özv. Fekete Józsefné ref. 63 éves, Hunyádi ucca 13. — özv. Barna Jánosné ref. 72 éves, Csonka ucca 40. szám. Miskolci József ref. 70 éves, Haláp 85. Vajda Tibor ref. 4 éves, Puskástelep 21. szám. — Kusai Tibor ref. 18 hónapos, Rakovszky ucca 11. szám. — Fábián Józsefné izr. 75 éves, Agárdi u 8. szám. — Gratve Margit ref. 28 éves, György ucca 6. szám.

— **Javul a külsőségi uccák közvilágitása.** A városi tanács elhatározta, hogy a Jósika uccán 120 pengő költséggel, az Andrássy úton 50 pengő költséggel rendbehozzák a világitást. Az Ispotályi lakosok azt kérték, hogy a templomhoz vezető útat lássák el világitással. Mivel ez a kérés teljesen indokolt, a városi tanács 225 pengő költséggel elkészitteti a templomhoz vezető út világitását.

A vasuti felüljáró átalakitása

A városnak is hozzá kell járulnia a költségekhez.

Régen huzódnak már a tárgyalások a vasuti felüljáró ügyében, amely már a megvalósulás stádiumába jutott, mivel az érdekeltek a legutóbb tartott értekezleten nagy általánosságban megegyeztek és Debrecen városának 4000 pengővel kellene az épitkezéshez hozzájárulni. Debrecen városa ugyan nem szivesen akarja megfizetni ezt a 4000 pengőt sem, mivel voltaképen a MÁV-nak kellene viselni az átalakitás összes költségeit.

A felüljárón tiz méter széles kocsiut lesz, azonkivül mindkét oldalon másfél méter széles gyalogjáró konzolszerüen megépitve. A vasut ugyan csak a jelenlegi méretben akarja a hidat megépiteni, erről azonban szó sem lehet.

A tanács legutóbbi ülésén aztán kiderült, hogy az átépités lényeges költséget fog jelenteni a városra, mivel a jelenlegi költségvetés csupán a vasszerkezetre vonatkozik, mig a hidhoz vezető és szintén *átalakitandó utak* költségei a várost terhelik.

A városi tanács megbizta a müszaki ügyosztályt, hogy a vonatkozó terveket és a költségvetést az ut átalakitásra vonatkozólag készitse el.

— **Megfelbbezték a városi tisztviselők illetményrendezését.** A legutóbbi törvényhatósági közgyülés alkotta meg a városi tisztviselők illetményéről szóló szabályrendeletet. Ezt a szabályrendeletet most Hegymegi Kiss Pál és társai megfelebbezték és arra kérték a belügyminisztert, hogy a szabályrendeletet törvényesség szempontjából vizsgálják felül.

x Lapkihordók felvétetnek a Tiszántúli Hirlap kiadóhivatalába.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir város közigazgatási bizottsága közhirré teszi, hogy az Onossay ucca és nyirábrányi vasútvonal kereszteződésénél létesitendő útátjáró közigazgatási bejárását folyó évi november hó 23. napjának délelőtt 9 órájára tüzte ki. — Összejövetel helye a Városháza tanács terme. Erről érdekelteket azzal értesiti, hogy a bejáráson megjelenhetnek és észrevételeiket megtehetik. **Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága.**

x E hó 17-én uj kirakatot állit ki a Ruzieska müterem.

— **A Dégenfeld-téri vassátorbérlők búcsúja Magoss polgármestertől.** — A Dégenfeld-téri vassátorbérlők a következő sorok közlésére kérték fel lapunkat: — Méltóságos Palgármester Ur! Amikor a nagyon is megérdemelt nyugalomba méltóztatik vonulni, minden erkölcsi testület, valamint egyesek is fájó szivvel vesznek búcsút méltóságodtól. Engedje meg Méltóságod, hogy mi is fájó és hálás szivvel vehessünk búcsút, minden legjobbat kivánva, — számszerint a hozzánk tartozóinkkal kétszázan, a velünk szemben mindenkor tanusitott jóságért. Tudatában annak, hogy az arra méltó utód is a szív, jóság, valamint a nagy tudományval megáldott egyéniség, mégis alázattal kérjük Méltóságodat, hogy bennünket továbbra is jó emlékében a legkegyesebben megtartani méltóztassék. Méltóságod, valamint kedves családjára a jó Isten áldását kérve, maradtunk a legillendőbb tisztelettel a Dégenfeld-téri vassátor összes bérlői nevében: **Csikesz Sándor** fodrászmester.

— **A debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete** folyó hó 18-án, délelőtt 11 órakor Simonffy ucca 5 szám alatti helyiségében rendkivüli közgyülést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Tagdijak felemelése. 2. Behelyettesitett tisztviselők megválasztása. — Kérjük a t. tagokat, hogy a közgyülésen megjelenni szíveskedjenek. **Elnökség.**

— **Családias összejövetel a Kath. Legényegyletben.** November hó 17-én, szombaton este 8 órakor a Lókody-féle vendéglő összes termeiben családias összejövetelt rendez a Katholikus Legényegylet. A pompás sikerünek igérkező összejövetelre holnap mennek ki a meghivók s bizonyára széles körben fogadják örömmel a családias est rendezésének hirét. Az összejövetelen az öreg Veres Tóni fog muzsikálni, aki nemrégiben tért vissza a fővárosból s kiváló bandát szervezett maga mellé.

— **Müsoros tea-délután a Szociális Misszió Társulat rendezésében.** — A Szociális Misszió Társulat debreceni szervezete, folyó hó 15-én, este 7 órakor müsoros tea-estélyt rendez, a „Tiszti-Kaszinó" termében. (Péterfia ucca). A müsorhoz sikerült megnyerni vitéz Soltész Gyuláné, ifju Strobach Gézáné urasszonyokat és Berényi Ági úrleányt, továbbá dr. Laczkó és Forray Istvánt. — Belépődij nincs, tea 1 pengő.

— **Kétszáz pályázat négy birói állásra.** Kecskemétről jelentik: Az igazságügyminiszterium a kecskeméti királyi törvényszékhez és járásbirósághoz egy-egy birói, a kiskunfélegyházai járásbirósághoz pedig elnöki és egy birói állásra hirdetett pályázatot. — Mind a négy állásra most járt le a pályázati határidő és a kecskeméti törvényszék elnöki irodájába közel kétszáz pályázat érkezett. A pályázók között sok ügyvéd is van, akik az egyre nehezebb megélhetést nyujtó ügyvédi pályát szeretnék felcserélni a birói állással.

x Karácsonyi zenealbum ugy a Bárd mint a Nádor-féle megjelent, teli ujdonsággal. A vaskos kötet ára 6 pengő. Antalffy könyvkereskedésben.

Nincsen párja

árban, minőségben és tartósságban a

Gerő férfi, fiu és gyermek ruháinak.

Debrecen, Piac ucca 69.

Keressen fel, meggyőződik erről!

Milyen idő volt és miyen idő várható

Földrajzi Intézet jelenti november 13-án este 7 órakor: Az időjárásban lényeges változás nem történt. A nagy légnyomás helyzetét Középeurópa felett totábbra is megtartotta. S igy a mi területünk továbbra is a hatása alatt áll.

Az elmult éjszaka folyamán a derült ég és a szélcsend igen elősegitette a hőkisugárzást s a hőmérséklet mélyen a fagypont alá szállott, minusz 3.2 C°-al, sőt a talaj közelében a hőcsökkenés a minusz 5.0 C alá sülyedt. A fagy a felső talajrétegben egészen 5 cm-ig érezteté hatását.

Ma, a nyugodt napbesugárzás folytán kissé a tegnapi fölé emelkedett 10.2 C maximummal.

Az éjszaka folyamán ismét fagy várható. (Este 7 órakor a hőmérséklet 1.8 C.) *Nappal kissé felhős idő kevés hőemelkedéssel.*

— **A hajduböszörményi ipartestület jubileuma.** A hajduböszörményi ipartestület 30 éves fennállását november hó 25-én, nagy ünnepség keretében akarja megünnepelni. Nagyban emeli az ünnepélyt az is, hogy a debreceni iparkamara egész vezetősége ki fog útazni Hajduböszörménybe és részt vesz az ünnepélyen.

— **Megszünt iparengedélyek.** — Az iparhatóság a következő ipar jogositványok megszüntetését vezette keresztül a mult hónapban az iparlajstromokon: Vértesi Jenő, szatócs; Sipos János, asztalos; Szentpéteri Sándor, kárpitos; Földes (Szidon) Sándor, villanyszerelési vállalat; Lusztig István, vasáru ügynök; Államvasutak Forg. Szöv., vegyeskeresk; Márkus Sándor, vendéglő és kávéház; Nagy Gyuláné, kávémérés és kifőzés; Zengervald Gézáné, rőfös-, rövidáru, pipere és háztartási cikkek kereskedése; Solymosi Imre, hentes és mészáros: Kovács Lajos, könyvkötészet és papirkereskedés; Szilágyi Bálint, gyümölcs kiskeresk.; özv. Benyovszky Pálné, kifőzés; Krudi Julianna, kávémérés és kifőzés; özv. Fekete Józsefné, nőiszabó; Goldstein Leopold, cipész; Farkas Zoltán, szatócs; Fülöp Éliás, toll és nyersbőr, özv. Bencsó Mihályné, korcsma, Komádi Lajos, timár, Jakab Józsefné, baromfi, tojás és gyümölcs kiskeresk.; ifj. Altmann Herman, rőfös- és rövidáru keresk.; Szabó Jenőné, rőfös- és rövidáru keresk.; Balogh Jánosné, paplanos; Szabó József, férriszabó; Scinto Carmelo, gyümölcs és déligyümölcs, nagy és kiskeresk.; Samu János, lakás és üzlethelyiségek adás-vételének és bérbeadásának közvetitése.

— **Városi pénztárnok választás H.-böszörményben.** Karap Ferenc nyugdijaztatása által megüresedett városi pénztárnoki állásra, a hajduböszörményi városi tanács a múlt hónapban pályázatot hirdetett és a pályázásra 5 pályázó adta be pályázatát. Nagy közös harcok után végre a városi közgyülés a múlt vasárnap tartotta meg a választást, dr. Nábráczki alispán elnöklése alatt. Leadtak 162 szavazatot és a pályázók közül Sóvágó Imre földbirtokost, abszolut szótöbbséggel választották meg pénztárnoknak. Sóvágó Imre nagy köztiszteletnek örvend H.-böszörményben. A magyar gazdatársadalom uj átszervezésében tevékeny munkásságot fejtett ki Hajduböszörményben és a gazdák körében. több magasabb tisztséget is visel.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, november 14.

Budapest (555.6). 9.30: Hírek. — 12: Déli harangszó az Egyetem-téri templomból, időjárásjelentés hírek. — 12.20: Toll Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.30: A Magyar Rádió Ujság „Morse"-tanfolyama. — 4: Manchen Mariska előadása. Zongorán kísér Palgár Tibor. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 5.10: Szimfonikus zenekari hangverseny. Vezényel Unger Ern- karnaky, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködik Horvátovich Berta operaénekesnő. Mendelssohn-hangverseny. 1. Meerestille und glückliche Fahrt. (Csendes tenger és vig hajózás.) — megnyitó. 2. IV. A-dur szimfonia. (Olasz szimfonia.) L'Allegro vivace. II. Andante con moto. III. Con moto moderato. IV. Saltarello. 3. B-dur hangversenyária. Zenekari kísérettel énekli Horvátovich Berta. 4. Szentiványéji álom — megnyitó. — 6.25: Pálos István „Apró történetek a régi jó időkből". — 7: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) — 7.25: Gramofonhangverseny. — 8: Rádióamatőrposta. — 8.45: Dán-est. 1. Dán himnusz. Előadja a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó karnagy. 2. Dánia rövid ismertetése. Elmondja Szegedy István. 3. F. R. Kuhlau: Der Erlenhügel — megnyitó. Előadja a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó karnagy. 4. Joh. Ewald: Kong Christan stod ved höjen mast... (Keresztély király az árbóc alatt...) Előadja Gárdos Kornélia. 5. H. C. Lumbye: Traumbilder — Fantasia. Előadja a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó karnagy. 6. Andersen mese. Elmondja Harsányi Gizi. 7. Ingeman Duneborg. Elmondja Somody Pál. 8. H. C. Lumbye: Champagner-galopp. Előadja a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó karnagy. — 10.05: Pontos id jelzés, hírek, időjárásjelentés. — 10.20: A Britannia nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld: Bécs, 11: Délelőtti zene. 3.15 Képtávíratozás. 4: Délutáni zene. 5.30 Mesék kicsinyeknek és nagyoknak. 6: Idegenforgalmi jelentés. 6.25: Fr. Schubert az ember és művész. 6.55 Eszperantó toborzó. 7.05 Az alkalmazotti és munkáskamara hangversenye. 7.35: Olasz nyelvlecke. 8 Előzetes műsorjelentés. 8.05 Schubert és korának tánczenéje, zenetörténelmi előadás, zenei illusztrációkkal, utána könnyü esti zene.

Berlin 3.30: Asszonyi kérdések és asszonyi gondok. 4.30 Ifjusági színpad 5 Szórakoztató zene. 6.30 A technika német úttör-i. 7: Igazságügyi kérdések 8 Dán irodalmi est. 8.45 Dán zene. — 9.30: Pedagógiai előadás. Utána tánczene.

Brünn. 4.30: Bábszínház. 5.55: Német előadás. 7: Kamarazene. 8 Dán-est Utána hírek.

Prága. 12.30 Hangverseny. 4.20: Gyermekmesék. 4.30: Bábszínház. 5.45 Német előadás. 7: Zenekari hangverseny. 8: Dán-est.

x „Herkules" természetes keserüviz, pár óra alatt az elrontott gyomrot, teljesen rendbehozza. Kopható mindenütt.

Megvadult tehén a homokkerti vasuti hidon

Megtaposta a hajcsárt, az után feldöfött egy lovat.

Kedden, kora délután különös és szokatlan látványban részesültek azok, akik történetesen a homokkerti vasuti hidon jártak.

Steinfeld Ignác, derecskei földbirtokos kedden, a délelőtt folyamán, egy tehenet vásárolt. Tekintve, hogy Derecske nincs messze, felfogadta **Kaszás** József marhahajcsárt, hogy a szelidnek látszó tehenet terelje haza Derecskére. Csakhamar kiderült azonban, hogy a szelidség csak látszólagos volt, mert

a tehén egyszerre valamitől megijedt, megvadult és nekirohant a marhahajcsárnak. — A hajcsár megkisérelte a menekülést, azonban megbotlott és elesett, a megvadult tehén pedig megtaposta

és mindenáron föl akarta döfni a szarvaival.

Néhány járó-kelő szabaditotta ki Kaszás Józsefet életveszedelmes helyzetéből. Amikor a megvadult állat patái alól az összetaposott ember végre kiszabadult, a tehén

nekirohant egy — éppen a hidon levő — szekérnek, amelynek az egyik lovát feldöfte és 40 centiméter mély sebet ejtett az oldalán.

A megvadult tehén garázdálkodását látva, néhányan azt gondolták, hogy az állaton

a veszettség tört ki.

Azonnal telefonáltak a sintértelepre, ahonnan ki is jöttek egy dög kihordó kocsival. Az állat kiirtására azonban nem került sor, mert addigra sikerült megfékezni és megkötözni. A tulajdonos is megjelent és biztositotta, hogy szó sincs arról, mi szerint a tehene veszett volna, hanem csak vad és megijedt valamitől.

Az összekötözött tehenet feltették a szekérre és ugy vitték el Derecskére, a sulyosan megsérült lovat pedig azonnal egy állatorvoshoz szállitották.

— **Megerősitik a közgyülési terem karzatát.** Tekintve azt, hogy az utóbbi időkben a városi közgyülésnek nagyobb hallgató közönsége van, szükségessé vált a közgyülési terem megerősitése. A karzat teherbiró képessége azonban jelenleg nem valami nagy s ezért csak 30 embert szabad felengedni. A legközelebbi közgyülés iránt bizonyára a legnagyobb mértékig fokozódni fog az érdeklődés s ezért a város vezetősége elhatározta, hogy a karzatot megerősiti. Fent a padláson, a karzatot tartó gerendák már régiek. Ezeket ujakkal cserélik ki s igy fokozni fogják a teherbiró képességet. Ezáltal nem 30, de akár 60 embert is felengedhetnek a karzatra.

— **Kultúrdélután az Iparoskörben.** Az Iparos Ifjuság Önképzőköre, folyó hó 18-án, kitünő szereplők közreműködésével kultúrdélutánt tart. Továbbá közöljük az Iparos Ifjuság Önképzőkör tagjaival, hogy a könyvtár minden szerda este fél 7 órától fél 8 óráig és vasárnap délelőtt 11—12 óráig van nyitva. **Elnökség.**

— **Az Iparos Ifjuság Önképzőkörének** november hó 17-ére hirdetett tagösszejöveteli estélye, közbejött akadály miatt elmarad. **Elnökség.**

— **Nagy áresés a budapesti zsir- és sertéspiacon.** Budapestről jelentik: Néhány nap óta erős árhanyatlás észlelhető a sertés- és zsirpiacon. Ez a hanyatló irányzat ma erős lendületet kapott és a budapesti sertéspiacon már nemcsak az élő állat, hanem a hus és a zsir ára is nagyon erősen csökkent. Már a vásár kezdete előtt nyilvánvaló volt, hogy ma nagy áresés lesz. A felhajtás ugyanis ma is szokatlanul nagy volt, ellenben vevő nagyon kevés és minthogy már napok óta a kinálat van túlsúlyban, az árak nyomban a nyitás után erősen estek. Az élőállatpiacon a prima sertésekért 16—18 fillérrel kevesebbet adtak, a kevésbé jóminőségüek azonban még 20—25 filér engedménnyel sem voltak elhelyezhetők. Még nagyobb arányu az áresés a hús és zsirpiacon. A hus ára különböző minőségüek szerint 30—40 fillérrel, a zsir ára pedig teljes félpengővel esett. A kinálat változatlanul nagy, a kereslet nagyon tartózkodó volt. Szakkörökben azt mondják hogy most kerülnek a piacra azok a budapesti spekulációs célból elraktározott mennyiségek, amelyeket a takarmány inség hírére sokan tavaszra akartak eltenni, de nem lévén komoly takarmányhiány, félnek az áru további visszatartásától. Másrészt pedig döntő sulya van annak a régóta észlelt ténynek, hogy a husfogyasztás egyre jobban csöken és kereslet hiányában a magas árak nem tarthatók.

— **Háromszázéves a hőmérő.** A hőmérő alkalmazásának mostanában ünneplik 300-ik évfordulóját. Az első hőmérőt Galibi szerkesztette 1603-ban, de orvosi célokra legelsőnek Santorino Santorini alkalmazta, egy negyedszázaddal később. Santorini padovai (1561—1636) külön szekrénykét eszelt ki, amelyben önmagán tanulmányozta a tápanyagoknak hővé való átváltozását. Az első higanyhőmérőt Boyle ajánlotta 1714-ben, de használata csak lassan terjedt el. A modern termometria alapjait Wunderlich lipcsei tanár ismertette 1851-ben.

x **Legszebb családi képek Liener Bélánál!**

— **Békebeli lakodalom.** Mezőcsáton a napokban hamisitatlan „békebeli" lakodalom volt. Farkas Szabó János községi bíró József fia esküdött örök hűséget Ádám Mihály földbirtokos Ilona leányának. A lakodalom, melyen 700 vendég vett részt, három napig tartott. Elfogyott 5 hízott disznó, 100 hízott kacsa, 600 szárnyas, 420 torta, 200 üveg befött, 2 ezer darab tojás, 3 mázsa liszt, 600 liter bor és 50 liter kisüstön főtt pálinka. Az ételek elkészitésén 40 szakácsnő buzgólkodott. Három cigánybanda húzta felváltva a magyar ünneplő ruhát viselő lakodalmas népnek.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett
tűzifa és Berentei szén
Retorta bükkfaszén,
kicsinyben és nagyban, házhoz szállitva is
Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós
Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napiáron beszerezhető. Csapó-u. 28. Telef. 4-49.

Csak egy mosolyt

Uj vállalat.

— Most mivel foglalkozol?
— Butorokat árulok.
— Jól megy a bolt?
— Rémesen! Már az éjjeli szekrényemet is eladtam.

Az uj szobalány.

— Már megint eltört valamit, Böske! Maga napról-napra kevésbbé tetszik nekem!
— Ugy látszik, a nagyságos asszony izlése éppen az ellenkezője a nagyságos urénak!

Leesett a padlásról

Sulyos baleset egy épitkezésnél.

Sulyos baleset történt tegnap reggel a Hatvan ucca 6. sz. alatti ház épitkezésénél.

Nyolc napszámos három mázsás követ akart felvinni az épület padlására. Fazekas István hajduszoboszlói napszámos azonban véletlenül megcsuszott és leesett a padlásról a kövezetre.

A szerencsétlenségről azonnal értesitették a mentőket, kik beszállitották Fazekast a sebészeti klinikára. A szerencsétlenül járt munkás a fején és lábán szenvedett sérüléseket és az egyik bordája is betört. A sebészeti klinikán vették ápolás alá.

A rendőrség ahogy a szerencsétlenségről értesült, azonnal megindította a vizsgálatot annak megállapitása céljából, hogy nem terheli-e valakit felelősség a napszámos balesetéért. A vizsgálat folyik.

— **A Svetits intézeti tanitóképzősök kultúrestélye.** A Svetits leánynevelő intézet tanitóképzőseinek Mária kongregációja vasárnap, azaz november hó 18-án, délután öt órakor a kegyesrendi róm. kath. főgimnázium dísztermében, missziós kultúrestélyt rendeznek, a következő műsorral: 1. Hennig S. J. „Isten az aratás Ura". Ének, előadja a tanitóképző énekkara 2. Szaval Papp Volér VI. osztályu növendék. 3. „Marika galambjai" Missziós szinjáték 2 felvonásban. Szereplők: Pianovszky Mária, Szegedi László, Karászi Pál, Somlyai Gábor, Beitler Dóra, Baumann Magda, Szegedi Kató, Schek Jolán, Kovács Teréz. 4. Képek a kinai misszióból cimen előadást tartvetitettképek kiséretében, P. Olasz Péter S. J. — Belép-díjak: I. rendü ülőhely 1.50 pengő, II. rendü ülőhely 1 pengő, álló hely 50 fillér. Jegyek előre válthatók Springer könyvkereskedésében és a Svetits-intézetben.

— **Adomány.** Dávid Mihály ny. ref. tanitó, a Tanitók Vegyeskara részére 50 pengő adományt juttatott. Ez úton köszöni meg a vezetőség.

— **Reggelizés közben szivszélhüdés ölt meg egy táblabirót.** Budapestről jelentik: Kedden reggel 8 órakor tragikus haláleset történt a Lipót-körúti Klub-kávéházban. Az egyik asztalnál reggelizett Preiber Vince dr. ny. táblabiró, amikor hirtelen rosszul lett és lefordult a székről. A kávéházban nagy riadalom támadt, a vendégek és a személyzet segitségére siettek a 62 éves öregurnak, azonban nem sikerült őt eszméletre téríteni és a gyorsan elő hivott mentők már csak a beállott halált konstatálták. Megállapitották, — hogy Preiber Vince dr-t szivszélhüdés érte. A nyugalmazott táblabiró holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották.

Nyári napok

Léhán kacagó nyári napok! ...
(Régen megunt álmodó vagyok).
Fürdő, Nap, uccapor... Leány kacag.
Búcsúztunk padon, ablak alatt...
Vasúti állomás: elkap a vonat,
Szédült vidék, a Duna halad,
Esti város: tántorgó falak;
Ugy sirnak valahol a kertek alatt...
Zajos a város, falu elmaradt,
Ez a nagy lárma ugy elragad...
Ugy zúg a fejem, olyan fáradt vagyok,
Egy dalt, egy könnyet még otthagyok.
És eltünik folyó, álmos sziget,
Fürdő, Nap uccapor, kicsiny liget,
Vonat, vidék, város és emberek.

Este van, csend, de — sírni sem merek

Zilahy András.

— **Husz évig egy vállalatnál.** Folyó hó 18-án ünneplik a Hegedüs és Sándor r.-t. nyomdai alkalmazottai Nagy Károly müvezetőt, aki a vállalatnál teljes husz évet töltött el. A bankett a Városháza étterem különtermében folyik le és arra az ünnepelt barátait meghívja a rendezőség.

— **Társasvacsora a Kereskedők és Utazók Egyesületében.** A debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete nov. hó 17-én társasvacsorát rendez, abból az alkalomból, hogy végre rendes otthonhoz jutott. A társasvacsora a kereskedői pályán együttmüködők közötti barátságos megértést van hivatva előmozdítani. A klubhelyiség avató vacsora meghívóján a Kereskedők és Utazók Egyesülete őszintén feltárja szorult anyagi helyzetét és a tagokat áldozatkészségre kéri föl. Az uj helyiség az egyesület minden pénzforrását kimeritette és ezért mindenkit kér, akinek meghivót küldtek, hogy a lehetőség szerint támogassák anyagilag is az egyesületet.

x **Ne mulassza el a Csapó ucca 1. alatt Liener fényképész kirakatainak megtekintését!**

— **A „Gönczy Egyesület"** november hó 7-iki szeretetvendégségéhez hozzájárultak: Ujvárosi Kálmán 4 üveg befőtt, Seres Ferenc sajt, sütemény, Tar Ferenc 6 liter bor, Nagy Sándorné 1 torta, Böszörményi Imréné egy kenyér Dudinszkyné Katona Erzsébet egy kenyér, Törös Károly sajt, alma, Böszörményiné felvágott, Varga Klára alma, Kardos Irén alma, Balla Kálmán rántott hus, Szathmáry Elek tészta, — Szathmáry Zoltán egy kenyér, Szathmáry Kálmán egy kenyér, Törő Kató tészta, Varga Béláné egy kenyér, Jeney Mihályné egy tál rántott hús, — Nagy Julia egy tál tészta, Salánky Róza egy tál tészta, Z. Szabó József egy tál pecsenye, Szabó Károlyné szendvics, Sághy Mária egy torta, Törő Mihályné szendvics, vitéz Váry Sándorné csemege, Ferenczy Sándorné egy tál sült, K. Nagy Sándorné 6 sült csirke, Fekete Mátyás pecsenye, Budaházy Jenőné egy tál sült, egy üvegbor, Szőke János pecsenye, Géder József szárazkolbász, Kováts Kálmán 1 kg paprikás szalonna, Szász Gizella sütemény, Molnár János sütemény, Molnár Ferenc egy tál rántott csirke, Hatvany Sándorné egy tál hideg felvágott, Daku János 2 liter bor, Szabó Vilma szalámi, Balla László hideg felvágott. — Szabó István 3 liter bor, Csiha Elek 1 sült malac, 3 liter bor, cigaretta, Szilágyi Julia egy kenyér, Hatvany Józsefné egy tál pogácsa. — Az adományokért ezúton mond hálás köszönetet a Gönczy Egyesület elnöksége.

Részegen rátámadt a barátjára s 81 fillért rabolt el tőle, amiért a bíróság egy évi börtönbüntetésre ítélte

A vádlott teljes részegséggel védekezett.

Példátlanul álló rablási ügyben itélkezett a mult napokban a debreceni kir. törvényszék Rézler Ervin büntetőtanácsa. Egri Antal, hajduszoboszlói földmüves ember került a biróság elé, aki ellen a debreceni királyi ügyészség rablás miatt emelt vádat, mert ez év elején Doboz Imre társától erőszakkal elvett 81 fillér készpénzt.

Magas termetü, széles vállu ember Egri Antal vádlott. A biróság előtt kétségbeesetten, szinte könyörögve adja elő védekezését. Minduntalan, monoton hangon ismétli védekezésének refrénjét:

— **Részeg voltam, nem tudtam, mit cselekszem!...**

Egri Antal elmondja védekezését: Ez év márciusában Doboz Imre, föld müves társával ellátogatott az egyik koresmába, ahol a késő éjszakai órákig maradtak együtt. Dobozi Imre régi jó barátja volt s talán soha sem volt közöttük ellentét. A kérdéses este sem. Éjfél után indultak hazafelé a koresmából, akkor azonban már mindketten erősen italos állapotban voltak.

Utközben Egri Antalnak eszébe jutott, hogy jó lenne betérni még egy koresmába két deci borra. Pénz azonban már nem volt nála, a koresmában is a fogyasztási összeg nagyobb felét Doboz fizette ki. Egri Antal tehát Dobozhoz fordult s arra kérte barátját, hogy adjon neki kölcsön egy pengőt.

— **Eleget ivott már kend!** — mondotta Doboz — és megtagadta kérését.

— **Ha nem adsz, elveszem a pénzedet!** — fenyegette Egri társát. Azonban hiába, Doboz csak hajthatatlan maradt. A szó tovább folyt közöttük, ami egyre durvábbra és hangosabbra változott, majd a fenyegetést beváltotta Egri. Megragadta Doboz vállát, a keritésnek szoritotta, majd pedig a zsebéből kivette társa pénzét, mely összesen 81 fillér volt.

Egri, aki erőteljes, hatalmas ember, könnyü szerrel lefogta barátját és elvette tőle pénzét. A tettlegesség miatt Doboz annyira megharagudott — hogy hirtelen haragjában a csend őrségre ment és megtette társa ellen a feljelentést.

A biróság a kihallgatott sértett és tanuk bevallása alapján beigazoltnak látta a tényállást s a bünösséget a vád értelmében állapitotta meg. — **Egri Antal vádlottat rablás büntettében mondotta ki bünösnek és egy évi börtönbüntetésre itélte a biróság.** Az elitélt az itélet ellen felebbezést jelentett be.

— **Felülfizetések a Gönczy Tanitó Egyesület 1928. november hó 7-iki müsoros estélyén:** Friedman Julia (Kaba) 3, Molnár Ferenc (Debrecen) 3 Kelemen Ferenc (Debrecen) 1, Uray Gyula (Derecske) 5, özv. dr. Nagy Gáborné (Debrecen) 10, vitéz Porubszky Andor (Debrecen) 5, özv. Gulai Lászlóné (Debrecen) 2, dr. Borossy Józsefné (Debrecen) 1, Szoboszlai Jánosné (Debrecen) 2, Jóvér Antal és neje H.-hadház) 5, Izraelita elemi iskola gyüjtése (H.-nánás) 7, Barcza Barna (Debrecen) 2, Orosz Jánosné (Debrecen) 2. Onczay Albert (Debrecen) 2, Magi Lajos (H.-nánás) 3, Bor János (Hszoboszló) 5, Gyüre Péter (Eperjeske) 5, dr. Benkő Géza (Debrecen) 3, Karsay János (Debrecen) 1, N. N. (Debrecen) 5, dr. Ecsedi István (Debrecen) 2, Turi József (Debrecen) 1.50, Csonka uccai kör 1.21, Pálfi Gyula (Debrecen) 2, Somorjai László (Debrecen) 1, Deák István (Debrecen) 5, Tordai Vasady Lajos (Debrecen) 10, dr. Veress István (Debrecen) 2,, Dobó Sándor (H.-böszörmény) 2, Ujvári József (Debrecen, Homokkert) 2 Fekete Mária (H.nánás) 2, Koncz Aurélné (Debrecen) 5, Polgári József és András (Debrecen) 10, Bőhm Ferenc (Debrecen) 5, Szele Gy. (Debrecen) 2, Földes Elek (Debrecen) 2, Nagy Ida (Debrecen) 2, Szilágyi István (Debrecen) 1. Rába László (H.-dorog) 2, dr. Major Sándor, a Kansz. debreceni csoport elnöksége útján (Debrecen) 5, Székely Simon (Debrecen) 1, Hiller Géza (Debrecen) 5, Kalmár Gyula (Debrecen) 2, Nagy Imréné (Debrecen) 1, vitéz Molnár Gusztáv (P ladány) 2, Görömbey Zoltán (Debrecen) 2, Lámor István (Debrecen) 2, dr. Fejér Ferenc (Debrecen) 5, dr. Brunner Lajos (Debrecen) 5, Lázár Lajos 5, Hézser Ida (Debrecen) 2. Csonka Bihar és Érmelléki egyházmegyei tanitóegyesüelt 10, Nagylétai tanitótestület 20, Sexty Emil (Debrecen) 5, Csiha Elek (Debrecen) 5, dr. Jakats István (Debrecen) 10, Dávid Mihály (Debrecen) 5, Hajdunánási tanitótestület 25, dr. Papp Ferenc (Debrecen) 5, Kálmán Dezső (Debrecen) 1. Vári Szalay Gábor (Konyár) 5, Nagy József (Csökmő) 4 pengő. — A Debrecenben létesitendő Tanitók Háza javára jutatott adományokért, felülfizetésekért ezúton mond köszönetet az elnökség.

— **A névtelen levél miatt.** Miskolcról jelentik: A belügyminiszter fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot rendelt el Szentkirályi Lajos vármegyei számvevőszéki tanácsos ellen, aki névtelen feljelentést tett felebbvalói ellen. A vizsgálat lefolytatásával Görmey László dr. vármegyei főjegyzőt bizták meg.

— **Eltévedt repülőgép.** Miskolcról jelentik: A D. 15 jelzésü német sport repülőgép, motorhiba miatt a Sajó közelében, a Zsolca-Miskolci országút mentén kényszerült leszállani. Pilótája elmondotta, hogy Berlinből Konstantinápolyba akartak repülni, de a sürü ködben eltértek az útiránytól. A motorhiba kiigazitása után folytatják útjukat.

— **Rokonnak, ismerősnek, barátnak, legkedvesebb, legolcsóbb ajándék egy müvészi fénykép, Liener müterméből, Csapó ucca 1. szám.**

Ha takarékos akar lenni, cipő szükségletét
Grünwaldnál kell venni.
Kizárólag saját készitésü raktár férfi-, női- és fiucipőkben.
Sas ucca 4. szám. Kölcsönös Segélyző palotában.

A has teltsége,
szivtáji fájdalmak és emésztési nehézségek a természetes „Ferenc József" keserüvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértolulások ellensulyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a FERENC JÓZSEF vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Gyászrovat

Iratossy Margit Irén, élt 1 hónapot. Temetése folyó hó 14-én délután 3 órakor lesz, Geréby-telep, György utca 6. számu háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Megindulnak a tárgyalások a nyulasi villamos ügyében.

Az egyik legutóbbi városi közgyülésen önálló inditványt nyujtottak be a villamosnak a nyulasig, a rokkant-telepig, való kivezetése iránt. — Az inditványt a közgyülés el is fogadta és most a városi tanács utasitotta a jogügyi osztályt, hogy a villamos kivezetése ügyében a tárgyalásokat a Helyivasuttal kezdje meg.

— **A község fogadott védőt egy vádlottnak.** Győrből jelentik: A sopronmegyei Fekete erdőben ez év májusában Tóth Antal napszámos egy késszúrással megölte mostohalányának férjét, Javorek Istvánt. A soproni törvényszék ezért Tóth Antalt tiz évi fegyházbüntetésre itélte. Felebbezés folytán a győri táblához került az ügy. Amikor tárgyalásra tüzték ki Tóth Antal ügyét, a fekete-erdeiek küldöttsége felkeresett egy győri ügyvédet és megfelelő tiszteletdíjat ajánlott fel neki, ha vállalja Tóth Antal védelmét. A község lakossága ugyanis mindig tisztességes, becsületes, szorgalmas embernek ismerte Tóth Antalt, aki nemcsak a saját családját, hanem vejét is eltartotta és hirtelen felindulásában követte el tettét. Az ügyvéd vállalta a védelmet. A tábla a minap tartotta a tárgyalást és Tóth Antal büntetését négy esztendei fegyházbüntetésre szállította le. — A vádlott megnyugodott az itéletben.

— **Mének vizsgálata.** A városi tanács közhirré teszi, hogy a magántulajdonban levő köztenyésztésre szánt méneknek a 84100—1928 IV. B. F. M. számu körrendelet alapján foganatositandó kötelező vizsgálata, folyó évi november hó 16. napján, délelőtt 9 órakor a debreceni állami méntelep laktanyának a balmazujvárosi út felőli oldalán elterülő térségen lesz megtartva. Felhívja a városi tanács az összes magán mén tulajdonosokat, hogy a tulajdonukban levő összes méneket a megjelölt időre és helyre a jogkövetkezmények terhe alatt feltétlenül vezettessék elő. **A városi tanács.**

Rheuma, csuz, köszvény
ellen legjobb a régen bevált hires
Király balzsam
1 üveg 2 P 40 f
Kapható a készitő
GrószNagyFerenc
Debrecen, Aranvegyszarvu gyógyszertárában (Szinház mellett.)

SPORTHIREK

Mit ir a miskolci sajtó a Bocskay vereségéről?

A Bocskay vasárnapi katasztrófális veresége országszerte nagy feltünést keltett, Debrecenben pedig nagyon kellemetlen hatást váltott ki. A vereséget magyarázni lehet, de menteni nem. Érdekesnek tartottuk ebből az alkalomból a miskolci Reggeli Hirlapnak, a legelterjedtebb miskolci napilapnak a mérkőzésről irott tudósitását teljes egészében leközöln', hogy a debreceni közönség miskolci szemen keresztülnézve is elolvashassa a mérkőzésről irott tudósitást, amely a következő:

„A vasárnapi mérkőzést a miskolci sportközönség többféle szempontból nagy érdeklődéssel várta. Elsősorban kiváncsi volt mindenki, hogy vajjon a legutóbbi hetek, de különösen az elmult két-három nap zavaros eseményei milyen hatással lesznek a játékosok teljesitményére, vajjon elvesztették-e nyugodtságukat és lelki egyensulyukat, vagy pedig éppen ellenkezőleg a sok megpróbáltatás még elszántabbakká tette őket és már a kabala szabályai szerint is meglesz-e az ily sok baj után rendszerint bekövetkezhető siker. De más szempontból is érdekesnek igérkezett a vasárnapi találkozó, mert itt kellett bebizonyitan'a az Attilának, hogy érdemtelenül esett ki az első ligából és hogy mindenkor megállaná a helyét most is a legjobbak között. Mindezeken kivül speciális kisérője az Attila—Bocskay találkozóknak az ősrégi rivalizálás, amely minden alkalommal megsokszorozza a két város egymással szemben álló reprezentánsainak ambicióját és győzniakarását.

Ennyi sok érdekesség után természetes, hogy az elmult hetekhez viszonyitva nagyobb számu közönség kereste fel a népkerti pályát, habár lehettek volna többen is. A Bocskay csapata már korán felöltözve rugdosta a labdát a tribün háta mögött és lehetett az arcukon látni a nagy önbizalmat, amellyel neki készülődtek a mérkőzésnek, hogy egyszer már megtörjék a jeget és legyőzzék a miskolc'akat. Az ifjusági csapatok levonulása után csakhamar megjelennek a kék-dresszes Bocskay fiuk, majd az Attila játékosok futnak ki a közönség tapsai között fehér dresszük fölött piros szvetterrel. A középmagyarországi Kohányi birót is bizalmat előlegező tapssal fogadja, majd sipjelére felállanak a csapatok.

Attila: Németh—Kutik, Dankó—Janovitz, Maszlonka, Banaszkievics — Pimpi, Riff, Siklóssy, Elek.

Bocskay: Hübner—Dettrich, Baik—Wampetich, Sághy, Keviczky—Markos, Vincze, Teleky, Semmler, Mertin.

Az Att'la első támadásai megteremtik a jóhangulatot a tribünön, amely ropogós tapssal és hangos tempózással küldi harcba a miskolc' fiukat. A 3. percben még a kapufa állja utjái Siklóssy lövésének, a közönségnek azonban ez nem elég, mindenáron a Bocskay hálójába akarja látni a labdát. Ez a kivánsága hamar teljesül is, csak az a baj, hogy Riff kézzel irányitotta a labdát és igy a biró nem adhat gólt. De két perc mulva már jogerősen benn táncol a labda a debreceni hálóban, Muhoray lövése előbb Hübnert találja, a visszapattanó labdát ismét Muhoray lövi és az a felső kapuléc'ről bepattan a hálóba (1:0.). Most a Bocskay is lábra kap, de csatárai egymásután rontanak. Nagy feltünést keltenek Markos, a hires debrecen szélső sorozatos hibái, előbb egy kornert rug kapu mögé, majd a tizenhatosról egy szabadrugást ugyanoda. Persze a közönségnek sem kell egyéb egymásután röpködnek a gunyos megjegyzések a szélső felé, majd kórusban kezdik kiabálni:

— Maga Mar..., kos! Maga Mar..., kos!

Banaszkievicz jól áll a lábán és ügyes trükkjeivel egymásután csapja be a veszélyes debreceni jobbszárnyat, amikor pedig másképpen nem boldogul, taccsra játssza Markos elől a labdát. A közönségnek ez nem tetszik és egy hang megszólal a tribünről:

— M't huzzák az időt?

— Nem az időt huzzák, hanem a Markost, — hangzik az epés válasz.

Közben az Attila ismét magához tér, két kornerrel veszélyeztet, sőt a 39. percben tovább megy és Pimpi jó beadásából Riff révén ujabb gólt szerez (2:0). A félidő hátralévő részében Németh két pompás védésével bizonyitja be, hogy nem ok nélkül akarta a Sabária megvenni. Elmulik a negyvenötödik perc is, de hiába k'abálja a publikum: Idő! Idő! — a biró nem fütyöl. Kérdezgetik is egymástól az emberek, hogy talán nem jól jár az órája, mire valaki megjegyzi:

— Biztosan a középmagyarországi időszámitás szerint még nem telt le a félidő.

Szünet alatt az Att'la játékosai és a közönség között nagyon bizakodó a hangulat, egyesek már meg is jegyzik, hogy a mult héten a VAC ellen csak 1:0-ra vezetett, hát akkor mi lesz itt?

Az Attila öltözőjében látogatást tesz a népszeri Zilahy Pál is, aki további jó munkára buzditja a fiukat. A Bocskay öltözőjében nagy fejmosás van, aminek meg is látszik az eredménye, mert a másod'k félidő első perceiben ugyancsak szorongatják az Attila kapuját.

De nem sokáig hagyják őket a miskolciak, Muhoray előbb még alkalmat ad Hübnernek, hogy tudását bebizonyithassa, de rögtön utána a másik két Attila belső már nem könyörül meg a hosszu kapuson. Siklóssy lövésre állitja a labdát, Hübner már ugrik is rá, de akkor a center hirtelen Riffhez tolja le, aki az elcsuszott kapus mellett nyugodtan beteszi a harmad'k gólt. Továbbra is az Attila támad és a 12. percben megint pompás gól születik.

Riff jó labdájával Pimpi szökik le a jobbszélen, a feléje rohanó három Bocskay játékos fölött nagyszerüen küldi a labdát a tisztán maradt Siklóssy elé, aki védhetetlenül küldi a hálóba (4:0).

Egy véletlen balesetből kifolyólag Dettrich megsérül és elhagyja a pályát.

Alig telik el egy perc és megint több lesz egy góllal. S'klóssy jól szökteti Pimpit, aki lefut egészen a kornervonalig, az elébe futó Hübner mellett lehetetlen szögből is eltalálja a belső kapufélfát, ahonnan a labda a hálóba pattan (5:0).

Már nagyon várjuk a hatodik gólt és Riff kiugrása valószinüvé is teszi, de két lépésre a kaputól Wampetich eléri és hátulról csunyán elvágja. — Olyan tizenegyes, amelyet a birótanfolyamon, mint a legegyszerübb esetet mutatnak be a jelölteknek, de Kohány' nem fütyöl. Kap is helyette fütytyöt a közönség részéről. Most Maszlonka sérül meg, nagyon komolynak látszik a dolog, sokáig élesztgetik a taccsvonal mentén, majd hordágyon beviszik az öltözőbe. De tiz perc mulva már felfrissülve tér vissza és akkor tudja meg, hogy távolléte alatt megszületett a hatodik gól is. Ugyanis közben Eleknek nagyszerüen sikerült egy beadása és Riff fejese közelről pompásan szállt a kapuba. A közönség most már csak nevet és kezd jólelkü lenni. Hangosan követeli, hogy engedjenek egy gólt a Bocskaynak is, de Németh ugylátsz'k nem hallja, mert Sághy pompás lövését visszaüti.

Mások azonban követelőzőbbek és mindenáron azt kivánják, hogy az Attila sikeresen fejezze be a Magyar Hetet. Riff teljesiti kivánságukat és Muhoray passzából megszületik a miskolci Magyar Hét (7:0).

Az utolsó öt percben a pálya minden pontján örömtüzek gyulnak ki a szép győzelem tiszteletére, habár a rossz nyelvek azt mondják, hogy az ujságlapok égése a Bocskayval volt kapcsolatban.

A levonuló Att'la játékosokat hangos éljenzés kiséri, különösen nagy ovációban részesitik az egymást átölelve bevonuló Pimpi—Riff-duót. Meg is érdemlik, mert valóban mind a kettő önmagát multa fölül. De a többiek is dicséretet érdemelnek, a jól irányitó S'klóssy, a hétről-hétre meglepően fejlődő Banaszkievics, a közvetlen védelemnek mindhárom tagja és a többiek is. Bemegyünk a Bocskay öltözőjébe is, ahol éles kontrasztját látjuk, kinn a pályán uralkodó lelkes hangulatnak. Szótalanok a játékosok, kapkodják ruháikat és sietnek autóikhoz. Megkérdezzük Káldy Zsigmondot, a Bocskay főtitkárát, hogy minek tulajdonitja ezt a katasztrófális vereséget?

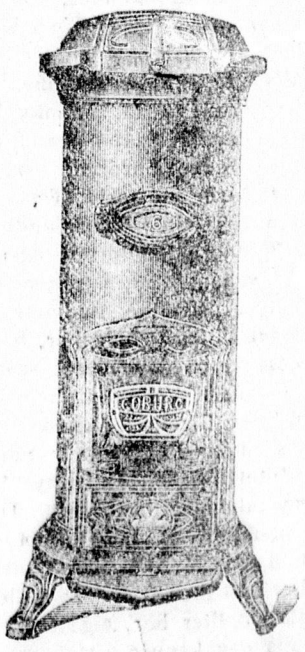
— Semmi sem s'került a csapatnak — mondja rezignáltan —, pedig a mi szőnyben egyáltalán nem voltunk hét góllal rosszabbak az Attilánál. El kell azonban ismernünk, hogy az Attila elsőrangu csapat, amely az első ligában is nagyon jól megállaná a helyét.

Az autókba szálló Bocskay játékosokat hangos drukkerhad veszi körül, akiktől lovasrendőr védi a debrecenieket. De nincs is szükség erre, nem akarja senki sem bántani az amugy's lesujtott debrecenieket, akik behuzódnak a kocsi belsejébe és a legjobban szeretnének hirtelen eltünni az ujjongó sereg elől. Elrobognak az autók, mire a közönség is megindul hazafelé, boldogan mesélve egymásnak a meccs részleteit. Ahogy elmegyünk egy társaság mellett, halljuk a megelégedett kritikát:

— Nahát, ma igazán nagyszerüen küzdöttek a miskolci f'uk. Most már én is azt mondom, hogy ezek megérdemlik a legmesszebbmenő támogatást. Majd meglátjuk..."

Nők a férfi vivóversenyen.

Érdekes szenzációja van a vivósportnak. A Tiszti VC a vasárnapi junior tőrversenyre benevezte Dany Babát és Bogen Ernát. A világ vivótörténetében teljesen uj, hogy nő férfivel versenyez zék. M'ndenesetre a két vivóhölgy me-

Miért dicsérik
mindenfelé a folytonégő szabadalmazott
Cóburg-kályhákat?
Mert:
1. A legsilányabb szén és tőzeg is kitünően ég bennük.
2. Egyenletes meleget adnak.
3. Samottbélése a kályhát a tüz kialvása után is melegen tartja.
4. Zománcozott és nikkelezett kivitelben a legkényesebb izlést is kielégiti.
5. Vételáruk a tüzelőanyagon elért megtakaritással hamarosan megtérül.

Gyártja a
Magyar Szabadalmazott Patkógyár
Részvénytársaság
Debrecen, Hid ucca 4 szám. Telefon 10-60.
Magyar gyártmány! Magyar munkások!
Kapható minden vaskereskedésben.

részsége — hogy a férfiakkal mérjék össze pengéjüket — rendkivüli és előreláthatólag, ha indulnak, óriási közönség fogja szemlélni a „vegyes" küzdelmeket. Indulásuk azonban nem biztos, mert még az intézőbizottság fog erről határozni.

FELHIVÁSOK!

Felhivom a Turul, HTE, Kinizsi és Testvériség, a Ferenc József FC intézőjeit, hogy ma este 7 órakor a Kis-Debrecen vendéglőben a most kezdődő éremmérkőzés megbeszélése végett okvetlen és pontosan jelenjenek meg, annál is inkább, mert a mérkőzés már vasárnap kezdődik. Némethy, a Testvériség FC intézője.

Felkérem a DTE összes játékosait, hogy a mai tréningen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Társulati polgári—Kat. gimn. alsó oszt. válogatott 5:0 (4:0). A Társulati polgári szenzációs csatárjátékot produkálva, tetszésszerinti arányban győz az egyébként jó technikáju, de gyenge kapussal rendelkező gimnazisták felett

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 25.00—25.45, 78 kg-os 25.55—25.70, 79 kg-os 25.80—25.90, 80 kg-os 25.95—26.05, felsőtiszai 77 kg-os 25.25—25.40, 78 kg-os 25.50—25.65, 79 kg-os 25.75—25.85, 80 kg-os 25.85—25.95, fejérmegyei, bácskai, dunántuli és pestvidéki 77 kg-os 25.10—25.25, 78 kg-os 25.35—25.50, 79 kg-os 25.60—25.70, 80 kg-os 25.70—25.80.

Rozs pestvidéki 22.30—22.45, más 22.30—22.45, Árpa I-a 26.00—26.25, közép 25.75—26.00, sörárpa felv. 28.00—29.00, egyéb 27.00—28.00, Köles 25.00—26.00, Repce 46.00—47.00, Zab I-a 26.00—26.25, közép 25.35—25.75, Tengeri 31.00—31.50, Korpa 18.00—18.75, Lucerna 140—160, Lóhere 170—190, arankás 160—170.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai Buza márciusra 26.76, 26.80, 26.76, 26.86, 26.76, 26.84, 26.80, 26.78, zárlat 26.76—26.80, májusra 27.54, 27.56, 27.46, 27.54, 27.50, zárlat 27.50—23.52.

Rozs márciusra 24.70, 24.70, 24.60 24.58, 24.68, 24.66, 24.68, zárlat 24.66—24.68, májusra 24.96, 24.90, 25.00, 24.96, 25.00, zárlat 24.96—24.98.

Tengeri májusra 28.30, 28.24, 28.38, 28.26, 28.50, 28.54, zárlat 28.54—28.58, juliusra 28.44, 28.54, 28.42, 28.44, 28.64, 28.70, 28.76, zárlat 28.72—28.74.

Aki jót és izléseset akar enni, keresse fel a Szegedi konyhát, **Széchenyi ucca 42. sz.** Kihordásra is 80 fillértől 1·20 pengőig. Abonenseket elfogad.

Vizvezeték
Gőzfütés
Csatornázás
Egészségügyi berendezés

Fülöp Miklós

vizvezeték, csatornázás és fütőberendezési vállalata
DEBRECEN, Csapó ucca 3
Telefon 9—17.

Költségvetés dijtalan.

A debreceni állatvásár.

A lóvásárban a felhajtás igen nagy kereslet nincs. A vásár irányzata nyomott. Jóminőségü ló 300—500 pengő között közepes 150-nél kezdődik, sikány 20 pengőtől felfelé. Igás lovat már 50—60 pengőért is lehetett kapni.

A szarvasmarhavásárban a jó vágómarha kevés, jó minőségüért 70—76 fillér között fizettek, a többiek minőség szerint 40 fillértől felfelé.

Szopos borju iránt nagy a kereslet, ára 1 és 1.30 között. Jármos ökör párja 600—1000 pengő; fejős tehén darabonként 200—600 pengő között.

VALUTÁK

Angol font	27.88
Belga frank	79.82
Cseh korona	17.02
Dán korona	153.05
Dinár	10.05
Dollár	572.70
Francia frank	22.60
Holland forint	230.55
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.48
Lira	30.10
Német márka	136.80
Norvég korona	153.05
Osztrák schilling	80.72
Spanyol peseta	92.70
Svájci frank	110.50
Svéd korona	153.50

Arany- és ezüst pénzek árfolyama: 20 koronás arany 23.00—23.30. Ezüst 1 koronás 45—48. Ezüst régi forintos 1.18—1.20. Ezüst 5 koronás 2.28—2.30. Színarany kg-ja 3800—3825. — Színezüst kg-ja 100.7—100.9 pengő.

Országos vásárok sorrendje

November hó 15. csütörtök: Bajna, Hajdudorog, Jánosháza, Keszthely, Kisbér, Lőrinci, Nyírbátor, Pölöske, Püspökladány.

November hó 16. péntek: Aszód, Csenger, Lőrinci.

November hó 17. szombat: Cibakháza, Endrőd, Makó, Szegvár.

Nemzetközi Magánnyomozó és Hiteltudósító iroda

Budapest, IX. Üllői ut 61.

cégf. Matkovich ny. rendőrfelügyelő

Legdiszkrétebben **nyomoz, megfigyel, informál,** szakszerü **hiteltudósitást nyujt, adósokat nyilvántart,** ugy bel-, mint külföldön.

Utlevél, vizum, honositási, iparügyi, adó és pénzkölcsön stb. ügyekben gyors és eredményes tanácsot ad. — Válaszbélyeg. — Képviselők mi denütt kerestetnek.

Pasztőrizált tej

és tejtermékek
november 1-től kaphatók
Simonffy-u, 2. sz. a.

Üsse agyon

unalmas estéit!
Családját is boldoggá teszi egy kitünő
Rádióval
Elüzi vele bújat
gondját.
Siessen beszerezni
Bárány-téle Rádióházban,
Szent Anna-u. 1.

Hirdetmény

A tüzérségi pót-lóavatóbizottság pénteken folyó hó 16-án, a tüzér laktanyában pót-lóvásárt tart. Melegvérü tüzér hámoslovakat és nemes hátaslovakat keres: 4-7 évig, 162—175 centiméterig.

Reiter, alezr.

Zárt ajánlati hirdetmény

A vb. Uzonyi András korcsmáros csődtömegét képező ingóságokat, — u. m.: a csődleltárba II. 1—20, 22—26, 28—51, 54—63. tétel alatt felvett korcsmai berendezési és felszerelési tárgyakat, a IV. 1—2. tétel alatt felvett lakberendezési tárgyakat, zárt ajánlat utján, egy tömegben értékesitem. Ezen ingóságok leltári becsértéke 466 pengő 78 fillér. A csődleltár irodámban (Ferenc József ut 44. sz.), az ingóságok Homok utca 143. sz. a. tekinthetők meg, folyó hó 14. és 15. napjain. Zárt ajánlatok irodámban folyó hó 16. napjának déli 12 óráját adhatók be. Az ajánlat beadásával egyidejüleg 50 pengő bánatpénz is leteendő. A zárt ajánlatokat az ajánlattevők jelenlétében, folyó hó 16-án, délután 5 órakor bontom fel irodámban s azok felett azonnal határozok. Vételi illetéket vevő tartozik fizetni. A tömegért semmi felelősséget nem vállalok. Fenntartom a jogot arra, hogy a legtöbbet igérő ajánlatát is visszautasitsam.

Dr. Daróczy Gusztáv,
ügyvéd,
csődtömeggondnok.

Schiszler uri és női fodrász

Ondolálás, manikür, speciális hajvágások. Olcsó és figyelmes kiszolgálás. **Miklós ucca 11. sz.**

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1., Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTÚLI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágositást a 7-88. telefonszámunk alatt kaphat.

Állást kereső férfiak

4 középiskolát
végzett özvegy uriaszszony pénztárnoki vagy bármilyen más elfogadható foglalkozást keres. Cím a kiadóban. 1256

Középkoru
uri nő házvezetőnői állást keres keresztény uri házba, több éves bizonyítvánnyal 15-re. Sadelné Budapest, Elemér utca 30. ajtó 6. 1255

Erdélyből
kiüldözött, 28 éves, — volt szanatóriumi gondnok, adminisztrativ tendőkben, gépirásban perfekt, bárhol, bármely munkakörben — azonnali elhelyezkedést keres. „Létminimum" feligére a kiadóban. xx

Állást kereső nők

Egy
kezdő borbélysegéd állást keres. Cim a kiadóban. 1287

Betöltendő állás nők részére

Egy
megbizható tisztességes nőnek kvártélyt adok kevés munkáért. Ugyanott egy vaskonyha olcsón eladó. Szentanna 49. Kenyérüzlet. 1288

Ügyes
kifutó leány 15-re felvétetik. Piac ucca 89. Bodega. 1300

Gazdasszony
tanyára esetleg nagyobb leányával együtt, olyan, aki baromfi nevelésben jártas és bennkosztos kocsisoknak főzni tud, december 1-ére felvétetik. Jelentkezni lehet a Tiszántuli Hirlap kiadóhivatalában. xxx

Megbizható
asszony v. leány kis családhoz házi munkára, jó bizonyítvánnyal felvétetik. Péterfia 16. fszint. 1x

Német
bont 9 éves fiam mellé felveszünk. Hunyadi-u. 9. 1295

Tizenhatéves
bejárólány kerestetik reggeltől délig tartó szolgálatra. Egymalom ucca 9. szám. xx

Magános
nőt alkalmazok, hol családtagnak tekintik. Péterfia u. 60. 7. ajtó. 1297

Tanulóleány
felvétetik. Varjas Pál könyvkötészete. 1284

Férfiszabósághoz
egy kézimunkásnő felvétetik. Széchenyi-u. 42. Mohos Lajos. 1280

Takarítónő
hosszú bizonyítvánnyal parkettes lakásba felvétetik. Engelné, Verbőci-utca 3. 1276

Kereskedelmit
végzett kisasszony, perfekt gyors- és gépiró, hibátlan számoló felvétetik. Irásbeli ajánlatok személyes jelentkezéssel Kontsek Géza k. r. t. főüzletében. 19-a

Mindenes
bejárónőt fölveszek. — Széchenyi ucca 42. étkezde. 1296

Keresek
vendéglői szakácsnőt. Jelentkezni: Simonffy ucca 5. Emeleti konyha 1268

Mindenes
lány felvétetik. — Dr Meszner, Csonka u. 2. 1267

Manikürös
kisasszony felvétetik — Fekete fodrásznál, Salétrom u. 22 1257

Betöltendő állás férfiak részére

LAPKIHORDÓK
felvétetnek a Tiszántúli Hirlap kiadóhivatalában.

Segédet
és egy tanulót felveszek. Kovács Sándor füszerkereskedő, máv. kolónia. 1227

Nős kertész
gyermektelen ingyen lakásért, földhasználtért felvétetik. Bővebbet Hunyadi-utca 23. 18-a

Kerékpározni
tudó, ügyes kifutó fiu felvétetik, Hírlapiroda, Király ucca 2. 1302

Cipésztanulót
felveszek, Révész, Csapó ucca 98. szám. 1301

Csillárszereléshez
is értő, jó bizonyítvánnyal rendelkező ügyes villanyszerelőt felvesz a Csokonai-színház. Jelentkezés szerdán és csütörtökön délelőtt 11 és 12 óra között az igazgatóságnál. 1269

Segéd
és tanuló felvétetik Terner Béla füszerüzletében Burgondia 1. 1278

Egy
idősebb fodrászsegédet felveszek Marosiné Cegléd-u. 2. 1275

Füszerkereskedésembe
tanuló felvétetik. — Deutsch Lajos. 1254

Jómunkás
fiatal borbélysegéd ellátással azonnal beléphet. Törzsök, Teleki 69. sarok. 1260

Fiatal
röfös, rövidárus segédet felveszek. Belgrádi. 1262

Portás
vagy pénzbeszedői állást 400 pengő óvadékkal keresek. Cim a kiadóban. 1220

Ajánlat

Lakatosmunkát
elsőrendü kivitelben készülnek, Piac ucca 33. szám, főposta mellett. Autóheggesztés. Tanulókat felveszek ifj Lókody Sándor lakatos nester, Telefon 17—18 zám. 21-a

Takaréktüzhely
elsőrendü munkával, anyagból, raktáron és bármilyen lakatos munkát szolid árban készítek, Nagy István, Széchenyi ucca 6. 26 a

Agytollat
gőzzel, felelősség mellett tisztit Lengyel, kelmefestő, vegytisztitó Csapó utca 28. sz., Batthyány utca 1. 14-a

Király kávéi
mégis a legjobbak! — Aromás, zamatos kávét Király üzletében, a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11. sz. 7-a

TÖLGYFA,
bükkfa, fölvágva vagy hasábosan, porosz kőszén legolcsóbban megrendelhető Varga ucca 11. szám. Telefon 15—18. 779

Legyen óvatos!
Mert már 8 pengőért szép, divatos női kalapot vehet Schimmer Mórnénál, Piac ucca 2. sz. Alakitás 3 pengő. 8-a

Német-Francia
angol és általában minden nyelvoktatást, korrepeticiót, előkészitést vizsgákra, olcsón és eredményesen, könnyü módszerrel vállalnak kiváló szakerők. Felvilágositást nyújt dr. Kövessi József a „Debreczen" szerkesztőségében, este 6—7 óra között. x

Vaságyak,
mosdók, kályhaellenzők, sodronyágybetétek állóruhafogasok, összecsukható vaságyak, olcsón készülnek Ottónál vasbutor készitő, Rákóczi ucca 13 szám 20-a

Vörös Izlandi
jó tojó egyedektől származó idei kakasokat hasonló tojó jércékért cserélünk, esetleg a kakasokat eladjuk. Cim a kiadóhivatalban. xx

Heneserek,
diványok, matracok s paplanok olcsón. Megrendelések, javitások utányosan. — Erdőss, Simonffy utca 31. sz. Tanuló felvétetik. 6-a

Csillárokat
gyárt, legolcsóbban árban elad, alakit és uj szinezést vállal: Földvári, Széchenyi u. 55. szám.

Két
középiskolai tanulót ellátásra felvesz uricsalád. Cim a kiadóban. 1204

BŐRGARNITURÁK
berzsely fotelek legolcsóbban Szabó József kárpitos, Varga utca 1. szám. 7/a

Hazai
salgótarjáni szalon porosz szenek és bánya-koksz legolcsóbban. II-od r. tűzifa 3.60 felvágva szállitva — Grünfeldnél, Csapó u. 16. Telefon: 9-82. 2-a

Üzletáthelyezés!
Kedves megrendelőim szives tudomására hozom, hogy a Zöldfa utca 4. szám alatt 10 év óta működő férfi szabó műhelyemet Batthyány utca 15. szám alá helyeztem át, hol készitek elegáns öltönyöket, ugyszintén felöltőket, élikabátokat elsőrendü munkával jutányos árért, szives pártfogást kér Tiszai Lajos. 16-a

Óbor! Ujbor!
Tisztán kezelt zamatos házibor literenként — kapható Poroszlay-ut 53. Öt liternél házhoz szállitom. Telefon 1636. 640

Hölgyeim!
Sikerült nagy gyári mintakollekciót jutányosan megszereznem. Ez teszi lehetővé, hogy modelljeimet példátlanul olcsón, 6—12 pengős egységárban bocsáthassam vevőim rendelkezésére. „Anny" Csapó-u. 47.

Női kalapok
utányosan készülnek, alakitást vállal: Turiné, Pacsirta 41. 8-a

Hó- és sárcipőt
legtökéletesebben javit Orbán gummiüzem, — Piac ucca 9. a kapu alatt. 24-a

A legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő- és salakmentes BERENTEI szén, mely a borsodi szenek között a legjobb, házi tüzelésre. Kapható kizárólag házhoz szállitva is, **Babányi Sándor** utóda cégnél, Csapó ucca 28. szám. Telefon 4-49. sz. 3-a

Porosz szén
jóminőségü, ugyszintén hazai szén szokott jó minőségben ismét kapható és megrendelhető. Rosenfeld Kálmán, Salétrom u. 12. Telefon 674 szám. 7-a

Istállótrágyáját
ngyen kihordatom. Közölje cimét a kiadóhivatallal. 400

Soffőr-
vizsgára szakszerüen, műhelygyakorlattal — csak Kiss gépmühely 18 év óta fennálló soffősiskolája készit elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni, csakis műhelygyakorlattal tanuljon. Erzsébet ucca 20 Telefon 9—01. 33-a

Máthéi Endre
szerelőmester vállal központi fütést, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezést és minden e szakmába vágó javitásokat. Iroda és mühely Csapó ucca 24. zám. Telefon 3—21. sz. 506

Bélyeggyüjtők!
Külföldi bélyegekből dus választék olcsó árakor. Poroszlay-ut 51. 641

Mosást,
vasalást jutányosan vállalok lakásomon darab számra. Nyil ucca 43. 870

Száraz tűzifa
és szén, legolcsóbb beszerzési forrása Kovács Gyula telepe, Károly Ferenc József út 18-b). Telefon 4-64. 1-a

Fejős tehén
kis bornyas tejhaszonért kiadó. Zápolya-utca három. 1230

Használt
hordó csapokat ujonnan parafázok, újakat raktáron tartok, Gebei Antal esztergályos mester, Péceli ucca 3. 1248

Burgonya
elsőrendü, válogatott rózsa és hópehely, napi áron, házhoz szállitva, termelőnél. Piac-utca 61. szám. Telefon 4-88. szám. 1235

Vági ékszerész
készit, javit, alakit, árusit ékszert, aranyat, ezüstöt, órát. Piac-utca 60 szám. 17-a

Teleltetés
villamos megállónál — Debrecen alatt, körülbelül 12.000 kéve csutka, 110 holdnak szalma és törekje, 30 hold czukorrépa-korona alatt feletetésre átadó. Értekezni Lindenfeld Jenő Piac-u. 44. 1205

Varrógépek
javitását bármilyen rendszerüt szakszerüen készit Nagy müszerész, Simonffy-u. 16. Telefon: 6—63. 3,c

Ruhamosást,
vasalást, javitást jutányosan elvállalok. Értemegyek, haza szállitom. Kiss Istvánné Kuruc-u. 84. 1270

PATKÁNYT, EGERET, poloskát, svábbogarat azonnal irthat törvényesen védett kiváló minőségü irtószerrel. Nagyon olcsón kapható: Stern festéküzletében, Piac u. 10. szám, Bikával szemben. Saját érdekében győződjön meg! 491a.

Kereslet

Veszek
2 ló után stráfkocsit Nagy Antal malomtulajdonos Nádudvar. 1214

Tanitóképzős
hegedü tanitványokat vállal. Bercsényi ucca 18. 942

Használt
hegedüt veszek. Cimet árajánlattal a kiadóba „Hegedü" jeligére kérek.

Az egyetemi
gazdasági hivatal megvételre keres 1 darab téli bundát éjjeli őr részére. — Ajánlatok az egyetemi gazdasági hivatalhoz (Nagyerdő felvételi épület) adandók be. 1271

Kiadó lakás

Egy
szoba, előszoba, konyhás lakás azonnal kiadó. Csillag ucca 71. 1227

Két
utcai szoba, konyha, spájz, pince, fáskamara, villanyvilágitás, külön udvar. Bujdosó-u. 34. szám. 1225

Kiadó
ujonnan épült szoba, konyha, speiz, azonnal beköltözhető. Homok ucca 61. 1210

Kiadó
kétszoba, konyha, kamara, fürdőszoba, Darabos ucca 50. 1303

2 szobás
előszobás és konyhás, éléskamara lakás uj házban azonnal kiadó. Sámsoni-ut 3. szám. — Csonka-féle ház. 1298

Szoba
udvarra nyiló kiadó — azonnal. Korponay u. 5. szám. 1293

Kiadó
szoba, konyha, kamara mellékhelyiségekkel. — Máv. fütőházzal szemben. Vargakert. Délisor 35. 1282

Kiadó
egy szoba. félkonyha november 15-re. Homok ucca 42. 1281

Egy
udvarra nyiló szoba — minden órán kiadó. — Bethlen ucca 41. szám. 1263

Kiadó
három szobás lakás mellékhelyiségekkel télire vagy téli-nyári lakásul, részletenként, vagy egészben bútorozva, vagy anélkül. Értekezhetni ref. theol dékáni hivatal, kollégium. 1103

Butorozott szoba

Két
kvártélyos 15-ikétől felvételtik. Pereces ucca 15. 2. ajtó. 1291

Bútorozott szobát
adnék, szolid nőnek, esetleg varrónőnek, a központban. Cim a kiadóban. x

Uccai
butorozott szoba egy — vagy két személy részére kiadó. Eötvös u. 48. 1294

Egy
csinosan butorozott különbejáratu uccai szoba kiadó. Rakovszky u. 37 1290

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. Csemete u. 21. 1285

Különbejáratu
butorozott szoba november tizenötödikére kiadó. Hatvan ucca 1. II. udvar I. em. 38. — Megnézni 2—4-ig. 1273

Különbejáratu
szépen butorozott uccai szoba kiadó. Csapó u. 58. 1289

Különbejáratu
jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. emelet. 1286

Butorozott
szoba kiadó. Erőss Lajos ucca 7. Széchenyikert. 1266

Különbejáratu
butorozott és külön üres szoba azonnal kiadók. Bethlen u. 9. sz. 1265

Butorozott
teljesen különbejáratu szoba azonnal kiadó. Ujkert, Lehel u. 11. sz. 1259

Egy
különbejáratu irodának alkalmas szoba központi fütéssel kiadó. — Kubinyi, Dégenfeld-tér 2. szám. 1241

Különbejáratu
utcai bútorozott szoba egy urnak vagy fiatal párnak kiadó előszobával. Simonffy-utca 17. 1038

November 15-re
a város belső területén vagy villamos közelében, lehetőleg különbejáratu butorozott szobát keresek. Ajánlatokat „Sürgős" jeligére a kiadóba.

Üzlet, mühely, raktár

Istálló
2 lóra kiadó azonnal. Korponay u. 5. tüzérlaktanyánál. 1292

Eladó ingóság

Használt
férfi felöltő olcsón eladó. József kir. herceg-utca 14. 1279

Eladó
ebédlő berendezés, erős fekete tölgy és ruhaszekrény, Darabos ucca 50. szám. 1304

Eladó
egy háló és egy vendég szobabutor. Csillag ucca 37. 1258

Hetven
kötetből álló épitészmérnök' könyvtár helyszüke miatt potom áron elaadó. Bruckner, Piac-utca 4. 1277

Teljes
kovács-szerszám eladó. Jóforgalmu kovács mühely kiadó. Bővebbet Marián Lajos, Álmosd, Biharmegye. 1261

Egy
195-ös gyalupad, nagy köszörükő eladó. Fülöp ucca 17. 1299

Toilette
tükörrel eladó. Szent Anna u. 62. 1. ajtó. — Értekezni lehet d. u. 2—3 óra között. xx

Elárverezek
Debrecenben, Hatvan-ucca 2. sz. házban 1928 nov. 14-én délután 3 órakor 2151 pengőre becsült festéküzleti berendezést, festék és benzinárukat, stb. Debrecen, 1928 okt. 22. Rákóczy László kir. bir végrehajtó. 16-a

Zongora
rövid, kereszthúros, eladó, Rakovszky zongorakészitő, Vigkedvü Mihály ucca 35. 843

Gazdasági
felszerelések, igás kocsik, ökör szekerek, buzarosta, konkolyozó, stb. eladó. Szentpétery nél, Bethlen u. 48. 3-a

Dinamó
kisebb malmok, tanyák világitására akkumulátorok töltésére. Cim a kiadóban. 656

Ujfehértó
vasutállomás melletti — Zsindelyes tanyán egy hatos Máv. gőzkazán, valamint egy leégett cséplő és kazalozó vasmaradványai eladó. Cim Gonda Béla, Nagykálló. 13/a

Eladó ház

Eladó ház
Bihari-telep, Ocskai ucca 9-a. téglaépület. — Ára 2 ezer 160 P. 1244

Eladó
ujonnan épült családi ház, azonnal beköltözhető. Homok ucca 61. szám. 1211

Eladó föld

Ondódi
állomás mellett 5½ hold prima fekete föld eladó. Teleki u. 14. 870

Nagyerdő
mellett 300 öles szőlős, fás házhely bekerítve azonnal eladó. Meszena 2. Debreceni 1283

Eladó állatok

Eladó
pávafarkú fehér fajgalamb és 2 pár alig használt 39-es uri csizma. Cim a kiadóban. 1264

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — A „TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT." kiadása és rotációs nyomása